

MIRĖ GRĮŽĘS IŠ RUSIJOS KUN. PAULAVIČIUS

Kaunas — Po trumpos, bet sunkios širdies ligos mirė Mykoliškių klebonas, kun. J. Paulavičius.

Velionis buvo vienas iš tų kunigų, kurie grįžo iš Sovietų kalėjimo 1933 metais. Jis gimęs 1872 metais Pandėlio parapijoje. Mokėsi Jelgavos gimnazijoje, kunigų sem. Petrapilyje. Buvo nuteistas mirti, bet mirties bausmė buvo pakeista 10 metų koncentracijos stovykla.

Grįžo į Lietuvą nukankintas bolševikų. Laidotuvsė dalyvavo velionies draugai tremtiniai iš Rusijos su J. E. vysk. Matulioniu priešaky.

Rašo P. G.

Chicago Motor Coach Co. skelbia, kad šiemet per sausio mėnesį bus pasaziurių turėjo 23 nuoš. daugiau, negu pernai per tą patį mėnesį.

Amerikos plieno pramonė sėdėja nuolatai. Dabar plieno dirbtuvėse darbai eina veik 80 nuoš. jų galimumo. Plieno korporacija vien Homerstead, Pa. naujiems pastatams ir senųjų pastatų modernizavimui paskyrė 60 milijonų dolerių.

Pittsburge, Pa. pernai darbai ėjo 25 nuoš. geriau, negu užpernai, o bizniai tame mieste pernai ėjo dvigubai geriau, negu 1932 metais.

U. S. Steel Corporation, kurion įneina 85 kompanijos, išplėtimui ir pagerinimui savo pramonės šiemet ketina išleisti 290 milijonų dolerių.

Šių metų pradžioje buvo reiškama baimė, kad Amerikoje gali dabar ateiti toks "boom", kokį turėjo prieš depresiją. Bet dabar potvyniai ir automobilių pramonės streikas tokią laimę išblaškė.

Per vienus metus Amerikos bravorai sunaudojo 1.952.210.101 svarų malto, 450.230.018 svarų kornų, 167.354.485 svarų cukraus ir sirapo, 116.310.725 svarų ryžių ir 34.516.246 svarų apynių.

Iki 1842 metų Amerikoje streikai buvo nelegališki. Minėtais metais Massachusetts Teisėjas legalizavo streikus. Paskui pikietavimas buvo išrastas ir buvo rokuojamas nelegaliu. Pikietavimas legalizuotas 1914 m. Dabar išrastas ir vartojamas "sit-down" streikas ir rokuoja nelegaliu. Koks bus likimas šio darbininkų kovos įrankio, kol kas nežinomas.

Yra spėliojama, kad potvynių baisumai nėra apra-

EINA NUO 1915 METŲ

TEL. South Boston 2680

ANTRADIENIS (Tuesday), VASARIO (February) 9 D., 1937 M., No. 11.

TEL. South Boston 2680

KAINA 5 CENTAI

KUN. J. J. VINCIVS, Šv. Marijos Nek. Prasidėjimo parapijos, E. St. Louis, Ill.) klebonas gruodžio mėn. pereinamais metais išvyko į Tarptautinį Eucharistinį Kongresą, kuris įvyko vasario 3 — 7 d. d. š. m., Maniloje, Philipinuose. Iš San Francisco kun. J. J. Vincius išvyko laivu "Tatsuta Maru". Tuo pačiu laivu važiuo 7 arkivyskupai ir 70 kunigų.

Kongresui pasibaigus, kun. J. J. Vincius pasiryžęs aplankyti šias vietas: vasario 28 d. — Kalkutą, Indiją; kovo 2 — Cairo, Aigiptą; kovo 31 — Jeruzalę; balandžio 9 — Italiją ir kitus Europos kraštus. Grįš apie pabaigą balandžio mėnesio.

šoma pilnybėje. Apie didžiulius baisumus užtylimą, nes tas parodytų vyriausybės apsilėidimą. Bet ir iš to, kas žinoma, aiškėja valstybių ir Washingtono vyriausybės ištyžimas. Milijonai dolerių išleidžiama "reliefui" ir WPA darbams, o nieko nedarė, kad pavojaingas vietas nuo potvynių apsaugojus. Nieko nedarė po to, kai buvo duotas aiškus įspėjimas pernai per baisius pavasarinius potvynius. Milijonai darbininkų bedarbiauja, jiems užlaikyti išleidžiama milijonai dolerių, o darbai, žmonių apsaugojimui nuo potvynių, nevaromi. Ar-gi nei šie potvyniai neatidarys autoritetams akių?

Per praėjusius septynis mėnesius Dėdės Samo deficitas sumažėjo ant \$378.660.151.

Automobilių pramonės darbininkų streikui einant, tų kompanijų šerai nepuola. Iš to išeina, kad spekulantai tiki, kad kompanijos atsilaukys.

**VAŽIUOKITE
LIETUVON
Per
DARBININKO
LAIVAKORCIŲ
AGENTURĄ**
GREITAS
PATARNAVIMAS
GERIAUSI
LAIVAI
366 W. BROADWAY, SOUTH BOSTON, MASS.
TEL. SOUTH BOSTON 2680.

LENKAI BUVO PRIVERSTI GAIRES ATSTATYTI

(Lietuvos Pasiuntinybės
žinios)

Washington, D. C. Vasario mėn. 2 d. — Demarkacijos linijoje 16 d. sausio įvykęs incidentas, kada lenkų kareivių ginkluotas būris saivališkai perkėlė demarkacijos gairę ir, matomai, laukė lietuviškos sargybos puolimo, sausio 25 dieną buvo likviduotas: po devynių dienų svyravimo, lenkų storata atvyko į incidento vietą ir susitiko su Lietuvos apskrities viršininku. Lenkų valdininkas pripažino saivališką gairės perkėlimą ir gairė buvo tuojau atstatyta į senąją vietą.

Sausio 30 dieną Lietuvos atstovas Washington'e Lietuvos Vyriausybės vardu pareiškė užuojautą Amerikos Vyriausybei dėl skaudžios potvynio nelaimės Ohio bei Mississippi slėnyse.

"Elta" pranešė, kad vasario mėn. 2 dieną Kaune prasidėjo antroji Seimo sesija; sesijos atidarymo kalbą pasakė Susisiekimo Ministeris Stanišauskas, kuris laikinai pavaduoja Ministrų Pirmininką p. Tubelį, išvykusį Italijon trumpoms atostogoms.

VISA LIETUVA GIRDE- JO ROOSEVELTO INAUGURACIJOS KALBĄ IR ISKILMES

Amerikos Jungtinių Valstybių prezidento inauguraciją iškilmės įvyko sausio 20 d. 12 val. dieną Amerikos laiku, kai Lietuvoje buvo 18 val. Iškilmės girdėjo visi Lietuvos gyventojai, nes Lietuvos radiofonijos vadovybė jas iš Washingtono retransliavo per Kauno ir Klaipėdos radio stotis. Retransliacija iš Anglijos priimta trumpomis bangomis.

LENKŲ PRASIMANY- MAI

"Gazeta Polska" savo sausio 2 d. numeryje, be kitų priekaištų Lietuvai, tvirtino, kad praėjusių metų gruodžio 11 d. Lietuvos mažumos mūsų vyriausybei įteikusios memorandumą dėl naujojo pradžios mokslo įstatymo. Pasiteiravus atitinkamose įstaigose, patirta, kad nei lenkai, nei rusai, nei vokiečiai jokių memorandumų nėra pateikę.

RUSIJOS STUDENTŲ DE- MONSTRACIJA PRIEŠ SOVIETŲ DIKTATORIŲ ŠTALINĄ

PENKIOLIKA STUDEN-
TŲ NUSAUTA

Berlynas, Vokietija — Pranešama, kad Maskvoje įvyko studentų demonstracija prieš sovietų diktatorių Štaliną. Demonstrantus puolė slaptoji sovietų policija GPU. Pradėjo šaudyti ir nušovė 15 studentų. Studentai sukilo dėl vėliausių įvykių Rusijoje, būtent, masinių areštų ir šaudymų komunistų vadų. Studentai demonstruodami šaukė: "Šalin Štalinas".

Sovietų diktatoriaus žinių agentūra tas žinias užginčija. Taipgi užginčija, kad tarp karo komisaro ir Vorosilovo kilo nesusipratimai, ir kad Vorosilovas atsiskaitė išduoti Štalino budeliams karininkus teismui, kuris beabejo būtų nuteisęs saudyti.

Sovietų Rusijoje dabar yra areštuota šimtai komunistų vadų ir visi jie bus teisiami už "išdavystę". Tarp jų yra ir caro žudikas ir lietuvis gen. Putna.

Plačiau apie bruzdėjimus sovietų Rusijoje telpa K. straipsnis 4 puslapyje.

SUKILĖLIAI UŽĖMĖ MALAGĄ

Gibraltar — Gen. Gonzalo Queipo de Llano, pietinių sukilėlių karinių jėgų vadas praneša, kad sukilėliai užėmė Malagą, Ispanijos svarbų strateginį miestą. Iš Cadiz pranešama, kad Ispanijos sukilėliams pribuvo į pagelbą Italijos kareiviai, kuriuos atvežė kariniais laivais.

Malagos užėmimas yra didelis Ispanijos sukilėlių uostas iš pietinių kraštų bus lengva gauti maisto, karo ginklų ir amunicijos. Be to Ispanijos raudonieji nebegalės gauti ginklų ir amunicijos iš Rusijos ir kitų kraštų į tą uostą, kuris buvo vienas iš svarbiausių punktų.

Sukilėliai žygiuoja tolyn. Mūšiai eina visu smarkumu.

LIETUVIŲ KALBOS KURSAI MANDŽIUKO VALSTYBĖJE

Harbine Lietuvos Piliečių Draugija įsteigė lietuvių kalbos kursus. Kursus lanko 30 klausytojų. Lietuvių kalbos kursams laikinai vadovauja kun. Mažonas.

Prašome Atsilyginti

Daugelio "Darbininko" skaitytojų ir LDS narių "Darbininko" prenumerata pasibaigė gruodžio mėnesyje arba pradžioje sausio. Taigi prašome kaip "Darbininko" skaitytojų, taip ir LDS narių prisiųsti savo duokles už laikraštį "Darbininką".

"Darbininko" Adm.

Tarptautinis Eucharistinis Kongresas Užsibaigė Šv. Tėvo Palaiminimu

STALINAS SUGRUDO Į
KALĖJIMUS 2000 ŽMO-
NIŲ

Londonas — Per pastarąjį mėnesį sovietų Rusijos kruvinojo diktatoriaus įsakymu, kaip praneša, daugiau kaip 2000 vyrų ir moterų sukišo į kalėjimus. Jie visi kaltinami už neištikimumą sovietų diktatoriui Štalinui. Diktatorius Štalinas pats vedąs kampaniją prieš opoziciją ir dirbą po 18 valandų ir parą prie savo stalo Kremliuje. Štalinas nepasitenkings tuo kas jau padaryta įsakė GPU (slaptąją policiją) padaryti kratas ir areštus kitų "neištikimų" asmenų.

Opozicijos vadai jau visi areštuoti ir saudyti arba sėdi kalėjimuose. Dariai sėdėdami streikuoja, bar Štalinas įsakęs areštuoti visus pasekėjus ir juos sugrūsti į kalėjimus.

Štalinas jaučią, kad jo sveikata silpnėja, tai greitai laukia šaukias kongresą Maskvoje, kurio svarbiausia užduotis bus paskirti Štalino įpėdinį.

Štalinas įsakęs prokurorui Višinskiui paskubėti su naujomis bylomis, ypač Bucharino bylą tuojau pradėti.

Sovietų Rusijoje areštuota labai daug komunistų vadų iš užsienių, du komunistų vadų areštavo, kurie buvo atvykę iš Ispanijos. Juodu įtaria turinčius reikala su Trockiu.

Visoje Rusijoje eina smarkus, bruzdėjimas, persigrupavimas.

LENKIJOS GINKLAVI- MOSI FONDAS

Varšuva — Lenkų ministrų kabinetas priėmė įstatymą tautinio gynyimo fondui sudaryti. Įstatymu numatoma, kad per 1937—1940 metus į fondą bus įnešta iš viso vienas milijardas zlotų... Tokia suma pirmaisiais metais bus sudaryta iš Prancūzijos paskolos Lenkijos ginklavimui ir iš prancūzų krentų. Likusiems trejiems metams numatomos papildomos paskolos iki 400 milijonų zlotų ir papildomi kreditai.

Ministerių kabinetas priėmė taip pat įstatymą dėl valstybinių kapitalų investavimo 1937 metais numatoma investuoti 264 milijonus zlotų valstybės kapitalo. Ir tas valstybės kapitalų investavimą liečias įstatymas buvo priimtas, atsižvelgiant į krašto ginklo pajėgos sustiprinimo reikala.

AUTOMOBILIŲ DARBI-
NINKŲ STREIKO DERY-
BOS TEBESITĖSIA

Detroit, Mich. — Pasitarimai ir derybos General Motors korporacijos su Lewis, I. O. C. pirmininku ir kitais darbininkų vadais eina gerojone pusėn, bet dar vis negali susitarti. General Motors korporacija nenori pripažinti United Automobile Workers unijos kaip vienintėlės darbininkų atstovės automobilių industrijoje. Lewis padaręs nusileidimą, kaip kuriais klausimais, ir todėl pramatoma, kad bus galima susitarti ir streiką baigti. Darbininkai to tik ir laukia.

General Motors korporacija, nors ir gavo teismo įsakymą streikieriams, kurie sėdėdami streikuoja, išeiti iš dirbtuvių, bet neturi tiek drąsos imtis žygių išmesti darbininkus į gatvę. Tas parodo, kad ir General Motors nori streiką užbaigti ramiai, be tiesnių nesusipratimų ir riausių.

VOKIEČIAI IR IŠ VAIS-
TINIŲ PAŠALINO KRY-
ŽIŲ

Vokietijos vidaus reikalų ministerija išleido įsakymą, kuriuo visoms vaistinėms uždraudžiama iškabose vartoti tradicinį raudoną kryžių baltame fone. Vietoj raudono kryžiaus visiems vaistinių savininkams įsakoma iškabas papuošti stilizuota gotiška A raide su baltu tridanciu kampu. Įsakyme pažymėta, kad tridantis yra senas žiloje senovėje vartotas vokiečių medicinos žinovų ženklas vaistams pažymėti.

SIEMET VIEŠIEJI DAR-
BAI LIETUVOJE KAŠ-
TUOS 3.480.000 LITŲ

Jau kelinti metai, kai Lietuvoje plačiu mastu organizuojami viešieji darbai. Jais žiemos mėnesiais darbu aprūpinami miestų ir miestelių bedarbiai. Siemmet viešieji darbai paskirti 3.480.000 litų. Už šiuos pinigus bus tvarkomi miestai, statomi keliai ir atliekami kiti statybos darbai. Prie viešųjų darbų gaus darbo apie 5.000 darbininkų. Tsb.

Sausio 17 d. Saint-Pierre Les Aubagne, Prancūzijoje, mirė 68 metų buvęs paskutinis carinės Rusijos vyriausybės finansų ministris Petras Barkas.

Sekmadienį, vasario 7 d., Maniloje, Philipinuose užsibaigė 33-čias Tarptautinis Eucharistinis Kongresas. Dalyvavo virš pusę milijono žmonių. Šv. Tėvas, Popiežius Pijus XI, kad ir sirgdamas iš Vatikano per radio pasakė Eucharistinio Kongreso maldininkams pamokslą ir suteikė savo palaiminimą. Jo šventenybė tardamas palaiminimo žodžius: "Lai Visagalis Dievo laiminingas, Tėvas, Sūnus ir Šventoji Dvasia nužengia ant jūsų ir pasilieka visados", apsiplėdė ašaromis. Jis verkia, kad pasaulis nutoles nuo Dievo, maudosi kraujuose.

Šv. Tėvas atsisaukė į visą pasaulį grįžti prie Kristaus. Užbaigdamas sako: "Lai visa jūsų energija būna nukreipta siekti tikslą: kad paklydusieji broliai ir visi tie, kurie sėdi tamsybėje ir mirties šešėlyje kaip galima greičiau per Jį (Jėzų Kristų) atgautų šviesą, tiesą ir gyvenimą".

Eucharistinio Kongreso užbaigą buvo labai iškilminga, turininga ir jaudinanti.

PREZ. ROOSEVELT REI- KALAUJA PERTVAR- KYTI AUKŠČIAUSIAJ TEISMĄ

Jis nori padidinti teisėjų
skaičių

Washington, D. C. — Prezidentas Roosevelt inėšė į Kongresą bilį, kuriuo reikalauja, kad Kongresas duotų jam teisę paskirti dar 6 teisėjus į Aukščiausiąjį Teismą prie dabar esančių devynių teisėjų. Jis nori sudaryti Aukščiausiąjį Teismą iš 15 teisėjų. Prez. Roosevelt nori įvesti į Aukščiausiąjį Teismą naujų jaunesniųjų pajėgų, kad susitiprinti nusilpusį federalių teismų sąstatą.

Prez. Roosevelt norėtų praversti naujų bilių socialiais ir ekonominiais klausimais, bet pirmiausia jis nori pertvarkyti teismus, kad federaliai teismai taip lengvai negalėtų sugriauti jo planų ir užsimojimų.

JAPONAI DOMISI VIL- NIAUS BYLA

VVS gavo iš Japonijos: Tecuzo Fujikana iš Otaru ir Nozima Yasutaro iš Kyoto du laiškus, kuriuose prašoma atsiųsti platesnį informacinių žinių apie Vilniaus bylą ir apskritai apie Lietuvos gyvenimą. Per praėjusius pastaruosius metus panašius laiškus VVS yra gavusi keletą tūkstančių.

VICH IR SUNUS
UNDERTAKER
 avimas Laidotuvėse.
SO. BOSTON, MASS.
 With Boston 4486.
 Tel. Brockton 4110
 Montello, Mass.

Praktiški Komunistų Rėmėjai

(Kun. J. Balkūno, Kunigu Vieniūnų Centro Pirmininko ir Maspetho lietuvių parapijos klebono paskaita, N. Y. ir N. J. lietuvių katalikų seimely, sausio 31 d., s. m.)

Prie p. J. B. Laučkos referato "Katalikų Akcija Praktikoje", noriu iškelti ir nurodyti kilius katalikų akcijai ir kas praktikoje remia komunistus bei kenkia katalikų veikimui.

Kodėl ypatingai išsirensku komunistus kaip praktiškus katalikų akcijos kliudytojus ir kovotojus? Todėl, kad dabar principali kova yra tarp tikėjimo ir netikėjimo. Katalikų Akcija yra Dievo Karalystės žemėje platinimas, komunizmas gi — kova prieš tą karalystę.

Komunizmo talkininkų nemaža turime savo tarpe. Vieni dirba tiesioginiai ir sąmoningai, kiti talkininkauja jam netiesioginiai ir nesąmoningai.

Prie pirmųjų priklauso visi organizuoti komunistai ar jie bus laisviečiai ar nauja gadyniečiai. Jie organizuoti labai plačiai mūsų apylinkėje ir remiami komunistų partijos, tad kovoti juos mums labai sunku. Liudna, kad jie aiškiai skverbiasi į mūsų neutralias organizacijas ir ten įsiviešpatauja.

Prie tiesioginių komunizmo rėmėjų turime priskirti ir bendrafrontininkus socialistus ir kitus suklaidentus lietuvių, nes nėra jokios abejonės, kad bendrus frontus organizuoja ir vadovauja tarp-tautinis komunizmas.

Komunistams taip nesisektų mūsų tarpe, jei ne visi tie "plačių pažiūrų", tolerantiški, "pažangūs" asmenys ir nesektarinės bei neutralės draugijos, kurios taip kratosi katalikiškos ar tikybinės skraistės.

Tad eikime prie tų komunizmo talkininkų. Stambiausi tai neutralės draugijos, mūsų siuvėjų unijos ar kitos "darbininkiškos" kuopos. Komunistų mažuma, bet vadovauja. Kiek komunistų Sv. Jurgio draugijoje? Kiek piliečių klube? Nors mažumoje, bet jau tautinės naudos nėra. Susipratę lietuviai nenorėdami piktis, šiems nusileidžia, toleruoja. Imkime Great Neck'o, L. I. Sv. Pranciškaus draugiją ar Sūnų ir Dukterų draugiją. Jose komunistai išdrįsta net prakalbas ruošti, delegatus į "demokratines konferencijas" siųsti, visokius nelietuviškus protestus kelti, rinkliavas rinkti ir tt. Jog Piliečių Klubo namams žemės kasimo ceremonijose Lietuvos himnas buvo išniekintas. Jo salė naudojama prokomunistiškoms parengimams, prakalboms. Unijų kuopos turi parengimus ir rinkliavas komunistų reikalams. Ir prie jų katalikai priklausydami stiprina priešlietuvišką elementą ir leidžia jam įsiviešpatauti. Ligi šiol mes prieš tas draugijas viešai ir griežtai neišėjome kovoti, nes matom natūralų merdėjimą, nedidėjimą, bet mažėjimą. Mažai jaunų prie jų rašosi, o senieji katalikai laikosi tik dėl įmokėtų pinigų apsidrausti ligoje ir dėl pomirtinės. Bet katalikai ir šiaip sąmoningi lietuviai dar gali sutartinai sudrausti komunistų elementą.

Spauda — didelė talkininkė komunizmui. Čia turiu omeny — geltonąją, neutralę ir "tautišką" spaudą. Kovodama tikybą, greitina ir tautinį atšalimą ir stumia skaitytojus į anų prieglobstį. Kaip keista ir nesuprantama, kai matai įvairių šventųjų vardais pasivadavusių draugijų valdybos antraštas Keleivy, Laisvės ar kitur. Jos išsirenka priešlietuviškus laikraščius už organą. Ją skaito ir remia. Esu tikras, kad katalikams griežtai metus skaityti tokią spaudą, kai kurie laikraščiai užsidarytų. Katalikai apsižiūrėkimė komunizmui.

Katalikiškų Draugijų, Kuopų Ir Veikėjų Dėmesiui!

A. L. R. K. Naujosios Anglijos Seimelis įvyks vasario 22 d., 1937 m., Sv. Kazimiero parapijos salėje, 41 Providence St., Worcester, Mass. Prašome gerb. draugijų, kuopų ir veikėjų išrinkti atstovus į seimelį ir pagaminti įnešimus.

L. R. K. F. N. A. Apskričio Valdyba:

Kun. Pr. V. Strakauskas, Dvasios Vadas,
A. Zaveckas, Pirmininkas,
B. Jakutis, Sekretorius.

DRAUGIJŲ VALDYBŲ ADRESAI

LIETUVOS DUKTERŲ DR. JOS PO GLOBĄ MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė,
625 E. 8th St., So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 1298

Vice-pirm. — Ona Jankienė,
1428 Columbia Rd., S. Boston, Mass.

Prot. Rašt. — Bronė Cutenienė,
29 Gould St., W. Roxbury, Mass.
Tel. PAR 1864-W

Fin. Rašt. — Marijona Markonitaitė,
29 Whipple Ave., Roslindale, Mass.
Tel. Parkway 0559-W

Išdėtininkė — Ona Stanulaitė,
105 West 6th St., So. Boston, Mass.

Tvarkdarė — Ona Muzgirdienė,
1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.

Kasos Glibė — Ona Sianienė,
443 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą ar trečią mėnesį.

Pirmininkas Juozas Švagėda,
601 6th St., So. Boston, Mass.

Vice-Pirm. Albinas Neviera,
16 Winfield St., So. Boston, Mass.

Prot. Rašt. Jonas Gileckis,
5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.

Fin. Rašt. Aleksandras Ivaska,
1514 Columbia Rd., S. Boston, Mass.

Išdėtininkas Pranas Tuleikis,
109 Bowen St., So. Boston, Mass.

Maršalka Jonas Zalkis,
7 Winfield St., So. Boston, Mass.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedidelį kiekvieną mėnesį.

2 val. po pietų. Parapijos salėje, 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

Tik Vienas Pavaduotojas Yra Stiklui

PICKWICK ALE

TAI KITAS STIKLAS PICKWICK ALE

PARODYK KRANĄ

Gaunamas 12 anų bonkomis ir pilnom kvortom (32 anų) namų reikalams.

Brewed by HAFENREFFER & CO., INC., Boston, Mass., BREWERS SINCE 1870.

me. Jei neutrali draugija, nesektarinė, teislaikiu savo neutralumą. Nenoriu praeiti "Tėvynės", S.L.A. organizacijai. S.L.A. nariai gali cenziūruoti redaktorių. Nesena praeitis pamokino organizaciją, kai komunistai pradėjo trukšmą. Tokia organizacija turėtų daugiau pagerbti savo sąmoningus patriotinius narius — katalikus. Gaila, kad mes lietuviui visokias nekatalikiškas organizacijas ar spaudą vadiname neutraliais. Griežtai neutralios organizacijos ar spaudos vargiai su žiburiu surastume.

Keletą kartų spaudoje jau esu kėles mūsų radio programų retkartinį žalinumą. Nenoriu čia kaltinti radio stoties, bet programų vedėjus. Vedėjai iš garsintų biznių ar reikalų programos daro sau pragyvenimą. Paviršutiniai žiūrint, kas užsimoka, tą galima garsinti. Išėitų, kad už pinigą galima paroduoti savo įsitikinimus, patriotizmą ir net padorumą. Nemanau, kad kuris iš vedėjų sutiktų apmokant agituoti ir kitus komunizmo mokinti.

Bet garsinti komunistų vakarus, koncertus, piknikus, bėspalves prakalbas, ar ne tas pats kaip tiesioginė propaganda? Dauguma vedėjų komunistų parengimus garsina, net leidžia jų žmonėms kalbėti. Už mokestį dar taip gražiai paragina, išaiškina klausytojams reikalus. Komunistų reikalų garsinimai per radio mums katalikams nėra girtini. Mes smerkiame tokias progra-

mas. Vedėjai aiškinasi, kad jei vienas atmetų, kitas priimtų, ir jam biznis sumažėtų. Mūsų visi vedėjai yra dar geri sąmoningi lietuviai. Jie visi bendrai turėtų nusistatyti iš komunistų (aiškiai partinių, net asmeninių biznių) jokių garsinimų neieškoti ir nepriimti. Čia nėra ak-las, bet sąmoningas reikalavimas. Kitaip turėsime daryti kokią nors presiją stabdyti.

Galop prieinu prie atskirų asmenų, praktiškai remiančių komunistus. Savo blogu gyvenimu, nepaisančiu dorovės, jie piktina artimą, atitraukia nuo tikėjimo. Nors sakyty, kad bloga kitam nedaro, jis netiesioginiai talkininkau-ti radio stoties. Panašiai talkininkauja visoki dragalviai, kurie viską nori žinoti, kuriems niekas nepavoja, visur lankosi, visur priklauso, visoki spaudą skaito, su visais draugauja. Šitie pastarieji rečiau matomi su katalikais, sunku prikalbinti prie gerų draugijų, jis tik dėl mados dar laikosi parapijos, retai lanko bažnyčią.

Apie inteligentus gražiai pasako Kan. F. Kemėšis: "Žymi mūsų inteligentų dalis pabėgo nuo katalikiškos ankšties, negu su-spėjo pažinti jos mokslą ir dvasią. Vieni jų prieštarauja Bažnyčiai ir nori jai kenkti iš klaidingo įsitikinimo, laikydami ją mokslo ir progreso priešininke; kiti, nekeisdami jos už varžymus etikos srityje, patalys sau nusikala gyvenimo taisykles ir savo elgesiu

dažnai piktina mažesnius brolius...

Ak ir visi tie mūsų politikos ir visuomenės įtakingieji šulai, kurie pradeda ir remia visuomeninius sąjudžius turinčius tikslą atitraukti nuo Bažnyčios įtakos jaunimą, ar kitus mūsų tautos sluoksnius; visi tie, kurie šiuo ar tuo būdu padeda įsigalėti tautoje religiniam indifferencizmui ir doriviniam pakrikimui, yra dėlto neabejotinai komunizmo talkininkai".

Baigiu gerbiamieji savo pastabas apie praktiškus komunizmo rėmėjus. Pažinkime savo priešus. Žinokime savo pozicijas. Sąmoningame savo eiliniame narius, kad "kas ne su manim, tas eikvoja". Mes negalim būti neutralūs, ar net tolerantiški. Mūsų principai turi būti: "taip, taip; ne, ne".

SALEZIEČIŲ MISIJŲ MARŠRUTAS

Vasario 10 d. — 21 d.
(Pelenų d., II sekm. gav.)
3230 Litanica Ave.
Chicago, Ill.

Vasario 28 d. — Kovo 9 d.
(III sekm. gavėn. — IV.)
6812 So. Washtenaw ave.
Chicago, Ill.

Kovo 14 d. — 21 d.
(V sekm. gavėn. — VI.)
1313 Westminster ave.
Detroit, Mich.

Kovo 22 d. — 30 d.
Springfield, Ill.

Visose vietose misijas ves kun. Albinas Drazdys. Misijų atlyginimas skiriamas statomai Saleziečių istaigai Vytėnuose, kur daugelis jaunuolių ruošiasi tolimųjų kraštų misijom.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

CAMBRIDGE, MASS.

VAKARIENĖ

Vasario 7, metinė parapijos vakarienė įvyko parapijos salėje, 6 val. vakare. Apart skanių valgių, buvo graži, linksma programa. Dalyvavo daug svečių. Vietinis choras, M. Karbauskui, vargoninkui vadovaujant, išpildė gražią muziką programą. Kalbų buvo užtektinai. Na, o kas svarbiausia, tai buvo sudėginta visi parapijos skolų rekordai — mortgijai, notos ir t.t. Reiškia, Cambridge lietuvių parapijos nuosavybė: bažnyčia, klebonija, mokykla ir vienuolynas netur jokios skolos. Tą padarė sumanūs ir geras ekonomas klebonas, kun. P. Juškaitis, kooperuojant geriems, jo apie katekizaciją Lietuvos susipratusiems parapijiesiems. O dvidešimts metų atgal bažnyčia ir klebonija turėjo suvirš penkiasdešimts tūkstančių skolų. Vienuolyno nupirkimas, ištaisyimas kainavo arti dvidešimts tūkstančių dolerių. Šiandien viskas išmokėta.

Dabar dar klebonas rūpinasi įgyti vietą katalikiško klubo kambariams. Jis mato kaip jaunimas eina prie kitataučių, naujodosi jų klubo patogumais. Suaukę irgi eina į laisvamanių klubus. Todėl būtinai turime įsigyti savo katalikišką vietą, kam gražiai padoriai, kaip seniai, taip ir jaunimas galėtų vakarus praleisti. Šios vakarienės pelnas yra pradžiai klubo fondui.

MISIJS

Moterims — merginoms prasidėjo vasario 8 — 14. Vyrams — vaikinams nuo 14 — 21. Misijonierius kun. Morkūnas, MIC., labai iškalbingai skelbia Dievo žodį. Nei vienas neapleiskite šių misijų.

Vietinis.

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

NAUJAS GIESMYNĖLIS

Žodžius ir melodijas parašė SEIRIJŲ JUOZAS

I dalis	Adventinės ir Kalėdinės giesmės, harm. J. Zilevičius. 34 giesmės	50c.
II dalis	Gavėnios ir Velykų giesmės, harm. A. Kačanauskas. 30 giesmių	50c.
III dalis a)	Gegužės mėn. giesmės, harm. A. Kačanauskas. 28 giesmės	35c.
III dalis b)	Sv. Sakramento giesmės, harm. A. Kačanauskas. 9 giesmės	15c.
III dalis c)	Birželio mėn. giesmės, harm. A. Kačanauskas. 36 giesmės	50c.
IV dalis a)	Giesmės į Dievą, harm. A. Kačanauskas. 18 giesmių	25c.

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

VALGOMŲJŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖS

Pirkti pas biznierių mėsą, vaisius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbia "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoja šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jį skelbimą matėte "Darbininke".

POVILAS BUSHMANAS

48 Crescent Avenue,
Telephone Columbia 6702

29 Savin Hill Avenue,
DORCHESTER, MASS.

45 Hampden St.,
Tel. HIGHLANDS 4855
ROXBURY, MASS.

PERKINS SQ.

CASH MARKET

Povilas Baltrušiusas, sav.

490 Broadway, Tel. SOU 3120

K. ŠIDLAUSKAS

918 E. Broadway

Tel. SOUTH Boston 9367

Pristatau Iee Creamą ir užkandžius piknikams ir visokiems parengimams.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

by

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879

acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:

	PRENUMERATOR KAINA
Domestic yearly	\$4.00
Foreign yearly	\$5.00
Domestic once per week yearly	\$2.00
Foreign once per week yearly	\$2.50

DARBININKAS

166 West Broadway South Boston, Mass. Telephone SOUTH Boston 2680

Bruzdėjimas Sovietijoje

Londono laikraščiai praneša, kad Rusijoje eina stiprus nepasitenkinimo bruzdėjimas prieš esamą sovietų vyriausybę. Būk tai studentų būrys padaręs Maskvoje demonstraciją, kurioje pasigirdo šauksmai: "šalin Staliną!" Policija mėgino demonstrantus areštuoti, bet tie nepasidavė. Kilo susirėmimas, kuriame žuvę 15 studentų. Taip pat eina paskalas, kad Stalinas jau nebeapsitiki civiliniais komisariais, kuriuos, kaip faktai parodo, urmu likviduoja. Jis dabar apsi- statęs raudonosios armijos vadais ir savo valdžiai palaikyti remiasi vien ant militarizmo. Dešinioji Stalino ranka yra vyriausias kariuomenės vadas generolas Vorosilovas. Tai gabus militaristas ir geras organizatorius. Stalinas labai su Vorosilovu skaitosi, gal daugiau negu Vorosilovas su juo. Pastaruoju metu, kada ryšiumi su "sąmokslininkų" byla buvo suareštuota 10 kariškių, Vorosilovas smarkiai susikirto su Stalinu, ir kariškiai dėl to nebuvo likviduoti. Neseniai Maskvoje įvykęs kariškas paradas. Raudonarmiečiai demonstratyviai sveikinę Vorosilovą, gi į Staliną nė dėmesio nekreipė. Tuos visus gaudus sovietų vyriausybė griežtai užgincijo.

Taip jau priimta, kad valstybės užtyli ar užgincija nemalonius įvykius savo viduje. Ypačiai sovietai yra igudę užgincyti, nes jiems labai dažnai prisieina tai daryti. Taigi užgincijimas dar nereikia, kad tokių faktų nėra būvę. Gal jie netaip atpasakoti ar smulkmenose nepilnai atitinka tikrovę, bet kad kas panašaus galėjo atsitikti, tai pati gyvenimo logika nurodo. Nugalabinti dveji atvejais po kelioliką komunistų vadų, tai negali praeiti be skaudaus įspūdių į komunistų visuomenę. Rusijos piliečiai, tiesa, yra nežmoniškai ujami ir apsiptatę su visokiomis baise- nybėmis, bet yra sukrėtimų, kurie su nieku nesiskai- to. Rusai klusnūs ir nepaslinkūs, bet syki, išjudinti, jie moka gaivalingai sukilti.

K.

"Tėvynė" Pasisako Už Bedievybę

"Tėvynė" gina Dr. Šliupą. Ginti SLA garbės na- rį tai tiesioginė SLA organo pareiga, ir nieks dėl to nesistebi. Kad "Tėvynė" prie tos progos puola kuni- gus, tai jau čia blogai suprasta pareiga, bet gal ji čia vadovaujasi strategijos dėsniu, kad geriausias apsi- gynimo būdas tai pačiam atakuoti. Strategijoje tas priimta, bet diplomatijoje tai jau ne. Gi diplomatija šiandien visiems reikalinga, neišskiriant net tokią "galingą" organizaciją kaip SLA. Bet gi "Tėvynė", eidama savo tikrąsias ir tariamasias pareigas, nuuo- liuoja pertoli, kada ji aiškiai gina bedievybę. Paliudy- mui štai jos žodžiai:

"Kad laisvamanybė bei bedievybė gali tautą do- roje nupuldyti taip, kaip mūsų kunigai išsigandę, mes nemanome. Tai bereikalingas kunigų išgastis ir nesu- sipratusių žmonių gasdinimas".

Ačiū bent už atvirumą. Kas aišku, tai aišku: "Tėvynė" stoja už bedievybę. Ji taip pat pateisina SLA seime padarytą auką (400 dol.) Šliupo Etinės Kultūros Draugijai, kuri turėtų vadintis Bedieviškos KKultūros Draugija, delto kad ji leidžia grynai be- dieviškus raštus. Kaip pavyzdį galima paimti bro- šiūrą "Šmėklės", parašytą žinomo Amerikos bedievio Ingersolo, išversta lietuvių kalbon ir išleista Etinės Kultūros Draugija, delto kad ji leidžia grynai be- pavadinti šmėklomis, panašiai kaip Lenino — opiumu (svaigalais). Brošiūros tikslas — subdievinti ir su- demoralizuoti Lietuvos liaudį. Panašius raštus Šliu- pas platina ir SLA ji remia. Jei SLA organas gina be- dievybę ir atakuoja dviasikiją, tai tegu bus ir mums leista ginti katalikybę ir pažaboti šliupą, ne tiek gal jo asmenį — jis ir taip pasigailėjimo vertas — kiek jo neigiamą įtaką, ar bent pastangas įtakai sudaryti.

Kai del "T-nės" teigimo, kad kunigai susirge- "šliupizmu" ir negali dėl šliupo miegoti, tai jau čia labai perdėta. Per kelioliką metų šliupas visiškai bu- vo užmirštas, tik kai jis pastaruoju metu panaujino savo žygius Amerikoje ir tebesistengia išsivijos pini- gais bedieviniai lietuvių tautą, tai juk reikia jai kaip

nors reaguoti.

Gindama Dr. Šliupą, "Tėvynė", kaip jau buvo minėta, atakuoja kunigus ir tam tikslui pasirenka stambiausią, jos manymu, triupą — kun. Olšauską. Tačiau menkas tai triupas. Visų pirma, pulti mirusį ir negalinti apsiginti žmogų — tai mažų - mažiausia ne riteriška. Tai tarsi nukautam kareiviui nukirsti gal- vą. Tokiais "žygdarbiais" nieks nesigiria. Antra gi vertus, kun. Olšausko dalykas dar galutinai neišai- kintas. Iš daug ko atrodo, kad vėlesnė istorija ati- dings čia kokią didelę klaidą. Tačiau net daleidus, kad daromieji jam priekaištai teisingi, tai išvada bus šitokia: jo nusizengimas (tikras ar tariamas) įrodo, kad pareigų našta buvo jam persunki. Suklupo ne iš principo, tik dėl nepajėgumo. Katalikybėje asmuo ga- li suklypti, bet principai vis vien palieka reiklūs ir ne- pakeičiami.

Gi bedievybė eina prie to, kad palaidą gyvenimą padarytų žmogaus elgesio norma bei principu, (pa- vyzdžiui: divorsai, laisva meilė, šeimos pakrikimas ir pan.) "Šmėklose" primygtinai kalama, kad reikia nu- sikratyti religiją ir atspalaidoti nuo sąžinės varžtų. Maf, anot Ingersolo brošiūros, religija ir sąžinė kaip tik tai ir yra tos šmėklos, kurias sutveria baukšti žmo- gaus vaizduotė. "Tėvynė" tai vadina nesusiapratusių žmonių gasdinimu. Kiti žodžiai, bet esmė tapatinga: griežtas pasukimas į laisvamanybę, bedievybę ir lais- vadarybę, kurios sutartinai griauja moterystės nepa- liečiamybę, šeimos židinį ir pagaliau pačios valstybės pamatus.

Taigi užuot skelbus, kad laisvamanybė bei bedie- vybė nenupuldyt tautos dorovės, ar ne būtų tiksliau gerai išžiūrėti ir galop įsitikinti, kad šliupo propa- gandoje glūdi rimtas pavojus tautos sveikatai? "Tė- vynė" geriau pasitarnautų savo vardui ir uždavinui, jei tiksliai pertvarkytų savo pažiūras.

K.

K. P. J.

Gavėnia

Štai ir vėl bažnyčios li- turginis ratas apsisuko. Kaip čia seniai buvo ad- ventas — laikas rengimosi prie Išganytojaus atėjimo. Gavėnios metu Bažnyčia ragina mus mąstyti apie Kristaus kančią, prisima- rinti bei daryti atgailą.

Žmogus eidamas gyveni- mo keliu, užsiėmęs viso- kiais gyvenimo reikalais, prislėgtas gyvenimo va- riais užmiršta savo aukš- čiausią gyvenimo siekį. Kūno reikalai, pasaulio niekniekiai nekarta ap- temdo jo protą, užkietina širdį taip, jog užmiršta Dievą ir savo sielos reika- lus. Gyvena — tarsi šioji žemė būtų jo amžina tė- vynė, kad su šiuoni gyve- nimu viskas užsibaigia.

Katalikų Bažnyčia sek- dama Išganytojaus moks- lą ir pavyzdį kasmet pa- skiria keturiasdešimties dienų priminimui savo tiki- niams, kad žmogaus kūnas dulkė yra ir j dulkė pavirs, o siela gyvens amžinai. Per tą laiką — gavėnią — pateikia mąs- tyti amžinas tiesas, pris- iminti ką Išganytojas iš- kentėjo, kad sielą iš šėto- no vergijos išvaduoti; ir kad norėdamas ją išganyti pats žmogus būtinai priva- lo daryti atgailą. Kristus pasakė: "Jei nedarysite atgailos visi pražusite".

Todėl gavėnios laiką pradėdant, Kat. Bažnyčia susišaukus savo vaikus pabarsto jų galvas pele- nais, primindama kiekvie- nam tuos baisius, bet tei- singus, žodžius: "Atmink žmogau, jogei dulkė esi ir j dulkė pavirsi". Pareikia iškilmingai, kad žmogaus kūnas iš žemės imtas, vėl grįž į žemę. Pelenai prime- na atgailos darymą, gyve- nimą taisymą, grįžimą prie Dievo.

Gavėnia visų pirma yra atgailos darymo laikas. Atgailą galime daryti j

vairiais būdais: pasnin- kaudami, savę prisimar- dami, išsižadėdami kokių malonumų skanumynų, patogumų, save varginda- miesi, mąstydami apie Kristaus kančią, melsda- miesi ir vertai priimdami Šv. Sakramentus. Pasnin- kas gavėnios metu, tai pir- mas atgailos darymo bū- das. Pats Išganytojas nors nereikalavo jokios atgai- los, vienok norėdamas pa- likti mums pavyzdį pas- ninkavo per keturiasde- šimts dienų ir nakčių. Sek- dami Kristų Apaštalai ir- gi kasmet pasninkaudavo. Tą gražų darbą katalikų Bažnyčia įsakė daryti vi- siems tikintiems.

Senovėje pasninkas bu- vo kur kas sunkesnis. Ne- vienas atsimenam Lietu- voje griešė karą gavėnios pasninką per keturiasde- šimts dienų, nevartojimą netik mėsos, bet ir pieno, kiaušinių ir sviesto. Pas- ninkas būdavo visiškai sausas. Pasninko dieno- mis valia būdavo tik kar- tą dienoje valgyti. Bažny- čios pradžios istorijos la- puose randame pažymėta, kad apie trečią valandą po pietų tik valgydavę. Karolis Didysis (Charle- mague) 800 m. po Kris- taus gimimo, valgydavęs gavėnioje tik apie antrą valandą po pietų. Vėliaus valandą po valandai aukš- čiaus pradėdavo valgyti, taip kad dytik valandą tapo nustatyta norma val- gyti. Tos tvarkos laikyda- vosi daugelis vienuolių.

Net ir Šv. Tomo Akvinie- čio laikais 13 amžiuje tik vidurdienyje valgydavo. Šv. Tomas, kaip reikš- mingiausias teologas savo raštuose apie pasninką mums patiko, kad apart vieno pilno dienoje valgio, vakarė galima nedaugiau aštuonių uncijų maisto su- daryti atgaila

Kun. A. T. (Samata)

Spauda ir Nelabasis

Prasidėjo Katalikiško- sios Spaudos vėjus. Kata- likų ištikimi darbuotojai ir laikraščių platintojai vaikščioja po namus ir sa- vo bičiuliams užrašinėja katalikiškus laikraščius. Vėjus daro gražią pažan- gą, ir, žmonės, kiek kas išsigali, remia, prenume- ruodami Šv. Juozapo Dar- bininkų Sąjungos organą du kart j savaitę einantį laikraštį "Darbininką" ir "Draugą", vienintėlį tau- tinės ir tikiybinės minties lietuvių dienraštį Ameri- koje. Kad vėjus prasplės- tų visu smarkumu ir pa- sekmingumu, surengta Katalikiškosios Spaudos vakaras, į kurį kviečiama visus katalikus atvykti.

Apie tai išgirdęs, ir aš pasiryžau skirtą dieną da- lyvauti tame Katalikiš- kosios Spaudos vakare. Apsirengiau ir vykau. Ties gatvės kerte mane patiko Pragaro didenybė — Nela- basis, elegantiškai apsi- sautęs geležiniais juosvu bruslotu, iširengęs j bliz- gančias kelines, modernišk- a avaline ir aukštu cilin- deriu ant galvos.

— Dėl ko gi esi taip su- simastęs? — paklausiau Pragaro didenybės.

— Aš mąstau apie tą va- karą, į kurį pats vyksti, — atsiliepė Nelabasis.

— Tikrai! Argi jis ne- duoda tau ramybės? — pa- stebėjau.

— Tai menkniekis! — jis atsakė, lyg nepaisydamas, ką sako.

Betgi iš po auksinių aki- nių jo akys išdavė jo me- lagingą liežuvį.

Jūs, tamsieji katali- kai, galite darbuotis ir prakaituoti, kiek tik išga- lite! — kalbėjo Nelabasis, truputį susinervinęs. — Tačiau, savo laiku aš pa- vergsiu jus visus. Jūsų prakalbos ir jūsų rezoliu- cijos kartais nėra taip blogos, o kartais gana kenksmingos mano gro- muliui. Ar pats matai šią mano ranką? — jis pa- klausė, ištiesdamas savo, iyg giltinės, ranką. — Toji ranka užtemdė nebe vieną kataliką, užrišdama jų a- kis, kad nematytų. Tai la- bai puikus įrankis nesusi- pratėliams katalikams temdyti.

Ir netrukus Nelabasis pamosavo lazdele į praei- vį ir tarė:

— Štai, puikus vyrukas! Mano ranka jam užrišo a-

Slenkant amžiams, žmo- nės tarsi silpnėjant, Baž- nyčia kaip kuriuos paluos- davo nuo pasninko. Dabar- tiniais laikais visiems iki dvidešimties pirmų metų nė- ra pasninko. Baigusiems penkiasdešimties devynis metus irgi nereikia pas- ninkauti. Sunkiai dirban- tiems ir kuriems sveikatai pasninkas kenktų, taipgi nėra pasninko. Pasirodo, kad Amerikoje labai ma- žai dalėliai žmonių terei- kia pasninkauti. Vienok pasninko dvasia privalo būt užlaikyta. Kokių nors būdu kiekvienas privalo daryti atgailą

kis! Jis yra katalikas, bet- gi jis užsirašė mano dien- raštį. Be to, jis dar perka ir kitų mano išleidžiamų laikraščių. Jis juos visus skaito, o paskui skiria na- miškiams, kurie su pamė- gimu skaito. Po to, jis per- leidžia kitiems pasiskaity- ti. Ir tas vyrukas, katali- kas, man tarnauja, žmo- nės platindamas mano tamsybių karalystę.

Ir netrukus sustojome ties laikraščių kiosku (bū- dele). Nelabojo akys nu- švito ir sužerėjo.

— Suskaičiuok savo ka- talikiškus laikraščius! Taip. Suskaičiuok! — šuk- telėjo iš džiaugsmo Nela- basis.

Ir aš skaičiau: — Vienas — du... — ir daugiau nebuvo ir nesi- matė.

— Dabar gi suskaičiuok mano laikraščius, — tarė Nelabasis, savo lazdele mosuodamas nuo vieno laikraščio į kitą, ir tęsė: — Tai yra mano tamsybių karalystės organas, ir jis pasižymi vedamais edito- rialais mano dvasioje; ši- tas pasižymi mano šlykš- tybių apgarsinimais; vėl šitas žymėtinas yra mano skonio paveikslas, ir t.t. šitas ir kitas, ir t.t.

Ir tų jo laikraščių buvo gana daug. Ir jie visi vyk- dė tamsybių vado progra- mą.

Tuo tarpu pro šalį ėjo kunigas.

Nelabasis net sudrebėjo iš nusigandimo, betgi jo akys sekė kunigą su dėme- siu.

— Net ir kunigas yra su- sirūpinęs. Dėl to, jis ir ne- mato, lyg jo akys būtų už- rištos mano ranka. Matei ji visą prakaitu išpiltą. Šiandien jis garsino smar- kų pamokslą; na, plakė ir mane. Tai buvo gerai pa- ruoštas pamokslas. Ta- čiau, jis tekalbėjo vos j 400 žmonių. Tik tiek jo teklaušė. Štai, aš... ar ma- tei mano laikraščius?... Aš kalbu j skaitlingas ir iyg giltinės, ranką. — Toji ranka užtemdė nebe vieną kataliką, užrišdama jų a- kis, kad nematytų. Tai la- bai puikus įrankis nesusi- pratėliams katalikams temdyti.

Tai buvo penkta valan- da vakaro. Iš dirbtuvių ir ofisų pasipylė į gatvę žmo- nių jūra. Ir visi pirkto tamsybių vado laikraš- čius. Atvažiuavę vežimai su jo laikraščiais išmesdavo, ir minios juos griebė ir turtino Nelabojo kišenių.

Nelabasis, pasididžiuo- damas ir mostelėdamas giltinės ranka, šuktelėjo: — Štai, kur mano sakyk- la! O praėjęs kunigas ne- dasiprotėja, kad mūsų pa- mokslai yra skirtingi: jo pamokslas yra lygus senos gadynės pištaliui, o ma- no pamokslai yra šių mo- derninių dienų galingoji patranka. Tam nereikia nė įrodymų. Ir jis, praeida- mas pro mano būklę, net nepastebi įtakingumo ma- no sakyklos, kuri kas die- ną ir kas valandą vilioja jo sielas — didelius ir ma- žus, kurie perka mano lai- kraščius ir juos skaito su pamėginu. Jis, kunigas!

Ir Nelabasis kvatojosi, kiek tik galėdamas, o man buvo gaila, kad jis nespro- go iš to džiaugsmo kvaitu- lio, kurį jam teikė nesusi- pratėliai katalikai.

— Štai, ateina davatka iš bažnytinių pamaldų, — tęsė Nelabasis. — Ar ma- tai ją? Ji pamaldžiai klau- so Mišių ir priklauso prie katalikiškųjų draugijų. Tačiau, ji yra ištikimoji mano prenumeratorė, kas dieną duodama man penk- tuką už mano laikraščius. "A, penktukas! Tik penk- tukas! Tai niekis!" (Taip kalba nesusiapratėliai tavo katalikai). Betgi pats ge- rai žinai, kad vandens la- šas, kurs atrodo niekis, o daug jų sudaro didelį van- denyną. O už krikščionių, tavo katalikų, penktukas ir jų paramą, aš statau šiuos didžiulius milžinus mūrus, siekiančius padan- ges, geriausioje miesto biznio dalyje, ir perku mo- derniškaus linotipus, spausdinamus ir laužia- mas mašinas, kuriomis skubiai išleidžiu pasaulin naujausias savo žinias. Matai, net davatkos krik- ščionės ir katalikės akys yra užrištos, ir ji nemato, nes remia ir palaiko mano tamsybių spaudą.

Ir nelabasis, pataisęs savo akinius, pradėjo pliaukšti pragariškas pa- gybras, pasididžiuodamas: — Aš, tamsybių dvasia! Mano akys neužrištos! Aš matau ir suprantu viską! Mano spauda yra galinga! Ir aš turiu kuo didžiuotis! Vakara, kuomet baigiasi darbas, iš džiaugsmo — kiek kartų esu pabučiavęs savo redaktorių barzdas... — Mano pamokslai spaus- dinami mano laikraščiu skiltyse ir moderniškai rašytuose editorialuose. Mano laikraščiai platinasi ir plinta po pasaulio visus kraštus ir užkampius, o mano pamokslai skamba kiekviename mieste ir kai- me. Tik nepasiekia tų kampų, kur nesiranda nuodytinų sielų. Ir katali- kai to nemato ir nieko ne- išmano. Jų akys yra už- rištos mano ranka! Jie y- ra akli ir vaikščioja mano tamsybėse! Kaip laimin- gas aš esu! Ir aš iš to la- bai džiaugiuos!

Tuo tarpu atvykome prie svetainės, kur Kata- likiškosios Spaudos pla- tintojai ir rėmėjai suren- gė vakarą vėjus sekmin- gam pavykimui. Nela- basis, paniekindamas sužyb- čiojo ir žerindamas neapykan- ta akyse, prabilo: — Tai kokia menka vie- telė!

Tačiau, aš pasiepiamčiai žvelgiau j juododį milžiną ir drąsiai tariau, paklaus- damas: — Argi Šv. Juozapo Lie- tuvių Darbininkų Sąjun- gos organas "Darbinin- kas" ir vienintėlis tautinės ir tikiybinės minties lietu- vių katalikų dienraštis "Draugas" nėra reikšmin- gi lietuvių katalikų gyve- nime? Argi nekenkia tam- sioms tavo akims?

(Tęsia 2 pusl.)

Klaipėdos Krašto Atvadavimo Keturiolikos Metų Sukaktuvėms

KLAIPĖDOS KRAŠTAS IR JO GAMTA

Klaipėdos kraštas, tai žemės ruožas palei Nemuną, turintis apie 20 kilometrų pločio ir nuo Smalininkų iki Klaipėdai ar nuo Tauragės iki Kretingos matuojant apie 160 kilometrų ilgį. Keliaujant iš Tauragės plentu iki Pagėgių, abipus plento regime gražią panoramą. Iš Lauksargių palengva slenkame aukštyn į kalną — jūros aukštumą. Kairėj Ginščių, Gilandviržių ir Vitgirių kaimai, pasislėpę tarp kalnų kalnelių ir pušynų giraičių, o dešinėj Kreivėnų ir Piktupėnų kalnai. Reginys gana įspūdingas. Laukai derlingi, tarp lapuočių medžių ir daržų mirga raudonos ir baltos mūrinės sodybos ir dvarelių trobos. Slėningas Piktupėnų bažnytkaimis puošiasi savo bažnyčia pastatyta aukštumoje. Gi šalia ant aukštų kalnų vėjo malūnai priduoja reto dingumo. Iš Smalininkų važiuojant plentas eina per aukštą tamsią eglį ir lapuočių medžių girią iki Vilkiškių. Važiuojant toliau tiesiasi plačios pievos iki Mikitų. Nuo Mikitų vėl girios beveik iki Šilutės, o nuo Šilutės į kairę vėl lankos, o iš dešinės toli mato si tamsios žemaitijos girios. Prieš Klaipėdą jau pradeda jaustis marių ir jūrų oras, o dar arčiau privažiavus, sublizga mares, iškyla Klaipėdos miestai, o vakare žiba tūkstančiai miesto žiburių.

Didžiausia Klaipėdos krašto upė yra Nemunas, kuris sudaro rubežius tarp Klaipėdos krašto ir Vokietijos. Plaukiant Nemunu iš Jurbarko arba Smalininkų Klaipėdon, sutinkame keletą aukštesnių kalnų — Šventąjį Rambynų kalną ir Eiselių bei Vorkalnį. Kairėje praplaukiame Ragainės, Tilžės ir Kaukėnų miestelius iki Rusnės miestelio, kur Nemunas pasidalina į dvi plačias šakas — Rusnę ir Giliąjį leisdamasis į Kuršių mares. Nuo Rambynų kalno į dešinę tiesiasi plačios Nemuno lankos, kurių tęsiasi 5 su viršum kilometrus. Gi pavasarį, Nemunui išsiliejus iš krantų, visa šita Nemuno lanka atrodo kai plačios marios. Žmonių sodybos ir kaimai tada lyg ant kokių salelių išsikiša. Potvynio laikais, vanduo ir pavasario ledai atneša į tas pievas tirštų dumblių — tos naturalės lankų ir pievų trašos. Bet dideli tvanai ir ledųėjimas sudaro ne kartą didelį lankos gyvenotojams pavojų. Kai kuriais metais tiek aukštai apsemia sodybas, jog gyventojai turi išsikraustyti su gyvuliais į aukštesnes vietas arba net užsikelti gyvulius ir mantą į antrą aukštą. Potvynio metu susisiekimas einant tikrai laiveliais, bet tuo metu, kai vanduo užsila ir ledas dar

nėra taip tvirtas, kad ant jo galima būtų vaikštinėti, susisiekimas visiškai sustoja. Tą laiką žmonės vadiną "šaktarpis". Tai lankos gyventojų sunkiausias ir pavojingiausias metas, nes negalima nei išeiti, nei išvažiuoti, nei išplaukti iš savo sodybos. Nors ir didžiausia bėda ištiktų, pagalbos nepasikviesi.

Išplaukus iš Nemuno į plačias Kuršių mares akys atsiremia į aukštus, nuogus smėlio kalnus. Tai kuršių Nerija arba kopos. Kuršių Nerija savo aukšta siaura smėlio juosta atskiria Kuršmarių nuo Baltijos jūros. Marės užima apie 1600 kvadratinį kilometrų plotą ir yra 95 kilometrų ilgio. Ties Klaipėda jos susisiečia su jūra vadinamoje Klaipėdos sėklumoje. Iš abiejų kopų pusių vandenynai, o į pietus, ta smėlio juosta eina taip toli, kad galo nesimato. Smėlis baltas ir tyras. Vietomis vėjas jį supusto, lyg į koki stogą iki 60 ir daugiau metrų aukštumos ir yra panašus milžiniškomis sniego pusimis. Vėjas čia nesiliauja žaidęs su palaidu smėliu. varinėdamas jį tai šen, tai ten, užpildamas kiekvieną pradedančią želti žolelę arba medelį.

Plaukdamas marėmis palei kopas, matai tarp tamsių miškelio vargingas sodybas. Tačiau čia yra keletas gražių kurortų. Tai Nida, Preila, Pervalka, Juodkrantė. Visi jie pasislėpę tarp aukštų pušų ir kitokių medžių nuo lekiančio smėlio pavojaus. Kitados, labai seniai, žmonės pasakoja, kad visa Nerija buvusi apžėlusi aukštu mišku. Tą pat tvirtina dar ir dabar randamas po nupustytu smėliu juodžemis ir dideli medžių keliai bei kelmiai. Taigi, čia būta derlingos žemės, tik vėliau tapo smėlio sunaikinti dirvonai ir miškai. Vakarių vėjai iš jūros pusės tol vertė ant jų palaidą smėlį, kol jo baltose pusnyse dingo šitos derlingos žemės gyvybė. Ir dabar nuolat vėjas iš jūros pusės varo vis daugiau ir daugiau smėlio bangų, kuriųose paskui nusirita į rytų pusę. Miškai ir kaimai kiek atlaiko kopų slinkimą, bet ilgainiui smėlis juos vis dėl to nugali. Pirmiausia smėlis nudilina medžio žievę, gabalas po gabalo ir kada medis nudžiūsta, tai ateina baisi vėtra nulaužia medžio sausą viršūnę ir tai kopoms vis tolyn slenkant kamienas smenga gilyn į smėlį, kol pranyksta. Sakoma, kad kopos skersai Nėryje kas metai pasivarančios vis pirmyn ligi 5—6 metrų.

Keliaudamas per Neriją užėjim ir labai ypatingų gyvulių, kurių šiaip retai kur bepasiaitko. Tai briedžiai. Gyventojų Nėryje yra labai mažai. Vienam kvadratiniam kilometrui

PULK. J. BUDRYS, Lietuvos Generalinis Konsulas New Yorke, buvęs Klaipėdos krašto atvadavimo vadas.

tenka tikrai apie 20 žmonių. Bet užtai čia vasaros metu apkeliauja daug vasarotojų — kurortininkų iš įvairių šalių, sveikatos pataisyti, nes oras yra labai sveikas ir nepaprasta gamta teikia ypatingo pasigrožėjimo. Trobos Nėrijoje yra medinės. Sienos pastatytos iš rastų bei lentų. Stogus dengia arba šiaudais arba trušėmis. Gyventojai žvejai trobas stato daugiausia be kamino, nes dūmai turi eiti per aukštą, kuriame žvejai džiovina savo tinklus.

Kopininkai yra darbštūs, jie dirba be poilsio, bet visą uždarbį suvartoja tik maistui. Visi nuo senų laikų yra evangelikai. Jų pragyvenimo šaltinis yra žvejyba. Kopininkas gaudo si ir varnus, žuvėdras bei strazdus, kuriuos patys valgo. Seniau kopininkų didelė pelno versmė buvo gintaro žvejybos arba bageriavimas. Kopininkai yra labai prisirišę ir myli savo kraštą, nors gyvenimas yra labai vargingas. Todėl retai kuris jų iš čia išsikrausto kitur gyventi.

KAIP VALDOSI KLAIPĖDOS KRAŠTAS

Klaipėdos kraštas prieš didįjį karą, kaip žinome, priklausė Rytprūsų provincijai. Vokiečiams pralaimėjus karą Versalės sutartimi, kuri buvo pasirašyta 1919 m. gegužės mėn. 28 d. tarp santarvės valstybių ir Vokietijos, Klaipėdos kraštas buvo atskirtas nuo Vokietijos ir laikinai buvo valdomas santarvės valstybių. Jos skirdavo šiam kraštui savo vietininkus, kurių rankose buvo aukščiausia krašto valdžia. Pirmasis toks santarvės įgaliotinis arba vadinamas komisaras buvo Prancūzų generolas Odry. Krašto gyventojai, negalėdami pakęsti santarvininkų valdymo ir matydami, kad kraštas eina prie bedugnės, 1923 m. sausio mėn. 15 d. sukilo ir Klaipėdos kraštą paėmė į savo rankas. Tuo būdu kraštas, kuris šimtmečius nešė svetimųjų jungą būtu buvęs besąlyginiai prijungtas prie savo tikro-

sios tėvynės Lietuvos, jei santarvininkų politinės kombinacijos nebūtų tam pastojusios kelio. Lietuva buvo priversta derėtis ir, pagaliau, po ilgų derybų Lietuvos vyriausybė 1924 m. gegužės mėn. 8 d. pasirašė su santarvės valstybėmis Klaipėdos krašto konvenciją. Šią konvenciją santarvės valstybės perdavė Lietuvos valstybei visas teises ir titulus, kuriuos jos buvo įgijusios pagal Versalės taikos sutartį. Gi pačiam Klaipėdos kraštui taja konvencija buvo suteikta autonomija. Pagal konvenciją Klaipėdos kraštas Lietuvos valstybėje sudaro atskirą provinciją, turinčią teisės naudotis įstatymų, teismų, administracijos ir finansų autonomiją. Klaipėdos krašto valdžią sudaro: gubernatorius, seimelis, direktorija ir teismas.

Seimelis yra įstatymų leidžiamoji įstaiga. Jis renkamas tiesioginiu visuotiniu slapto ir lygiu balsavimu trejiems metams. Seimelyje yra 29 nariai. Jis leidžia įstatymus visais krašto reikalais, išskyrus tik tuos reikalus, kurie yra tvarkomi bendraisiais Lietuvos įstatymais. Seimelis gali būti gubernatoriaus aktu paleistas.

Klaipėdos krašto direktorija yra lyg ir ministrų kabinetas. Ji yra krašto vykdomoji valdžia. Direktoriją sudaro jos pirmininkas ir daugiausia keturi nariai. Direktorijos pirmininką skiria gubernatorius. Pirmininkas pasirenka sau kitus direktorijos narius. Direktorija atstovauja kraštą santykiuose su valstybės organais, skiria į krašto administracijos organus valdininkus ir į mokyklas mokytojus, skiria teisėjus ir vieną narį į Klaipėdos uosto direkciją. Direktorija prižiūri savivaldybių, bažnyčių ir vietinio susisiekimo veikimą. Ji turi teisės leisti privalomus įsakymus ir policijai taisykles.

Klaipėdos krašto teismas yra teisiamoji valdžia. Savivaldybės tvarkosi panašiai, kaip ir visoje Lietuvoje.

Pagerbkime Dr. Joną Basanavičių

Vasario mėn. 16 d. sukančia lygiai 10 metų, kai Vilniuje mirė didysis lietuvių tautos atgijimo veikėjas, laikraščio "Aušros" įsteigėjas ir pirmasis redaktorius dr. Jonas Basanavičius. Jis savo kilnia asmenybe ir neįkainojamais darbais yra didžiai nusipelnęs lietuvių tautai ir savo vardą įamžinęs jos istorijoje. Visas jo gyvenimas nuo pat mokyklos suolo ligi grabo lentos buvo skirtas Lietuvos laisvei ir lietuvių tautos gerovei sukurti. Jis visų lietuvių tautos žygių į nepriklausomybę nepamaino-

Klaipėdos uostas valdomas uosto direkcijos, kuri susideda iš trijų narių. Vieną narį skiria Lietuvos vyriausybė, kitą — Klaipėdos krašto direktorija, trečią Tautų Sąjunga. Uostą išlaikyti turi Lietuvos vyriausybė. Klaipėdos krašto organai taip pat turi prie jo išlaikymo prisidėti, tačiau ligi šiol jie prie uosto išlaikymo neįcento nepridėjo, nors reikia pripažinti, kad pats kraštas, o ne kas kitas iš uosto gauna visą pelną.

Klaipėdos krašte viešąją tvarką palaiko vietinė policija. Ji priklauso autonominei valdžiai. Pasienio, muitų ir geležinkelio policija priklauso centro valdžiai. Taip pat centro valdžiai priklauso Klaipėdos krašte esantieji paštai, telegrafai ir telefonai, muitinės, viešojo pobūdžio geležinkeliai, uostas ir jo įtaisymai.

Iš to kasi kas gali padaryti išvadą, kad Klaipėdos kraštas yra kokia tai valstybėlė valstybėje. Jo padėtį taip nori matyti ir vokiečių politikai. Tačiau taip nėra. Klaipėdos kraštas, tiesa, turi gana plačią autonomiją, bet jis yra tampriai surištas su visa Lietuva. Klaipėdos kraštas nėra valstybėlė todėl, kad jis neturi visų tų privalumų, kuriuos turi turėti kiekviena nepriklausoma valstybė. Pirmiausia Klaipėdos kraštas neturi suverenumo ir seimelis nėra vasagalas. Jo veikimas yra apribotas tam tikrais įstatymais. Klaipėdos krašto valdžia negali vesti derybų su svetimomis valstybėmis. Klaipėdos kraštas kaipo Lietuvos provincija yra Lietuvos vyriausybės priežiūroje. Tai priežiūrai vykdyti Lietuvos Prezidentas skiria Klaipėdos krašto gubernatorių, kuriuo dabar yra Jurgis Kubilius. Gubernatorius turi teisę paleisti seimelį, jis sekibia seimelio priimtų įstatymus, tačiau gubernatorius turi teisę seimelio priimtų įstatymų neskelbti, arba kitaip sakant, juos atmesti. Bendrai gubernatorius, kaipo suvereninių teisių nešiotas, yra vyriausias Klaipėdos krašto valdžios atstovas ir turi visas teises prižiūrėti visų Klaipėdos krašto valdžios ir kitų įstaigų veikimą.

mas organizatorius ir ne-nuilstamas kovotojas už lietuvių tautos kultūrą bei laisvę. Jis tautos žadintojas didžiojo Vilniaus seimo organizatorius, lietuvių mokslo draugijos steigėjas, Lietuvos mokslo kūrėjas, pirmasis pasirašęs Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo aktą.

Dr. Jonas Basanavičius sekė ir lydėjo lietuvių tautos atgijimą nuo "Aušros" gaidynės ligi nepriklausomos Lietuvos atgijimo, jį lydėjo ne iš šalies žiūrėdamas, ne vien gerėdamasis atgijimo pažanga, bet ir auklėdamas kartą iš kartos, pats derindamasis lietuvių tautinės samonės augimą, tačiau niekur ir niekuomet nenustodamas savo ypatingos asmenybės. Jis vedė minią, buvo jos priešakyje, bet niekuomet minioje nedingo, nesuimamais su jos pilkuma. Jis, numetęs šalin visus asmeniškumus reikalus, nepaisdamas dirbo tautinį darbą, išimylėjęs Lietuvą, keldamas ir guldamas apie ją svajoją. Jeigu dainių Maironį vadina pranašu, kurio ugninga daina skrajojama po Lietuvą kilniais praeities paveiklais ir skaisčios ateities ilgėsiu žadino priaugančiąją jaunimo samonę, tai dr. Jonas Basanavičius reikia laikyti lietuvių tautos atgijimo patriarcho. Jo paviršius vilioja me-ninko pieštuką, jo vi-ir jo siela vilios lietu-tautos atgijimo istor-plunksną.

Kaip Dirba Popiežius Pijus

Paskutiniu metu laiku eina neramių gandy apie popiežiaus Pijaus XI sveikatą. Popiežius serga astma ir kojų reumatizmu ir jo sveikatos stovis keliaus rimto susirūpinimo. To neslepia ir jo privatus gydytojas prof. Tomaselis, kuris kelis kartus per dieną lanko savo aukštąjį pacientą.

Popiežius Pijus XI, iš namų Rati pavarde, jau eina 80 metus. Popiežium jis buvo išrinktas 1921 m. ir yra 261 popiežius iš eilės. Pijus XI yra bene vietintėlis popiežius, kurs dar būdamas kardinolu, yra lankęsis Lietuvoje: Vilniuje ir Kaune. Jaunystėje jis buvo pasižymėjęs, kaip geras alpinistas, ir kalnus jis mėgsta ir dabar. 25 metus jis buvo Vatikano bibliotekų vedėju. Ir popiežium būdamas, iš seno papratimo, jis dažnai mėgsta atsilankyti vienoje ar kitoje bibliotekoje.

Savo ligą šv. Tėvas pakelia su tikru krikščionišku kantrumu, stengdamasis, kad jo liga būtų kuo mažiau pastebima. Todėl, kad ir sirgdamas, jis, kiek galėdamas, neapleidžia savo kasdieninių pareigų. Anksti keliiasi, laiko šv. Mišias, klausio kardinolų pranešimų ir laimina atvykstančius maldininkus. Pijus XI Vatikane yra padaręs nemažą pakeitimų, nesilaikydamas įsisenėjusių tradicijų. Taip antai, Vatikane yra pripažįstami visi naujausi technikos išradimai, yra radio stotis

Nuo pat "Aušros" parydymo dr. Jonas Basanavičius savo mintimis pažadines nė vieną lietu-kurį laikui bėgant talyžymiu lietuvių tautos kėju. Dar gyvas būdamas Jonas Basanavičius būtapęs lietuvių tautos genda. Taigi, ir dabar soje lietuvių tautoje t-ra gyva atgijimo patri-chos dvasia. Tegul vasa-mėn. 16 d. jo dvasia v-se lietuviuose randa- daugiau vietos ir tegul stiprina kiekvieno taut-samone. Tą dieną visi-tuviai, pagerbia savo-vynės Lietuvos lais-vada, ir pagerbia jį l-iskilmingiausiai. Tuo-čiu bus pagerbiama ir I-tuvos nepriklausomybė-dėja, kuria dr. Jonas sanavičius gyveno visą-vo amžių. Juk pats atg-mo patriarchas savo-siustame laiske karo i-ziejaus viršininkui gen. Nagevičiui rašė: Tą-teikiama man paga-skiuriu nė sau, tikrai p-kilniai idėjai, kurios r-kėju ir gaivintoju pirm-eilėje man lemta buvo t-ti. O kuri, besiplėsd-tietuviuose ir gyvenir-vykdoma, atvedė m-tautą į šios dienos ne-klausomybę".

ir radio priimtuvai. Kien dieną Pijus XI pasakė-bą pasauliui per radio. norėjo Vatikane įruoš-t aerodromą, tačiau pasi-dė, kad jo "valstybė" tiek mažą, kad vietos rodromui jokių būdu buvo galima rasti. Jis ri ir savo privatišką l-salę, kuri buvo įrengta merikos katalikų lėšoi. Jis yra didelis sporto-gėjas ir reikalauja, jauni kunigai mok-plaukti. Jis pirmas iš-popiežių suteikė viei Amerikos laikraštini Morganui interviu 1924 vasario 18 d.

Darbo popiežius turi maža. Būdamas 300 m-nų katalikų aukščiaai Ganytoju, popiežius Pi-XI turi dar aštuonius t-lus: jis yra Romos v-pas, Jėzaus Kristaus v-ras, apaštalių kunigaik-ipėdinis, vyriausias k-nyčios dvasininkas, va-rų Romos patriarchas talijos primas, Romos-vincijos arkivyskupas metropolitas ir Vatik-valstybės suverenais. titulai uždeda ir pare-kurias popiežius steng-pats vienas atlikti. I V-kaną kas mėnuo vidut-kai ateina popiežiaus-du apie 100.000 laiškų. kijos gausingos kores-dencijos neturi nei vi-kitas valdovas pasa-daręs nemažą pakeitimų. Visa tai uždeda su-darbo našta ant p-žiaus/pečių. Tad nenu-cu, kad 80 metų sei-gali pavargti ir jo j-neišlaikyti.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

DIDELĖS VILNIAUS IŠKILMĖS BRIDGEPORTE

PRIMTOS REZOLIUCIJOS DĖL VILNIEČIŲ PERSEKIJIMO

ISTEIGTAS VVS. SKYRIUS

Nepaprastai įdomi V. Uždavinių trijų valandų kalba

Chicago, Ill. — Bridgeporto lietuvių kolonijoje, bažnytinėje svetainėje, kun. J. Petrausko, kun. A. Valančiaus ir Anast. Valančiaus iniciatyva sausio 24 dieną surengtos iškilmingos prakalbos Vilniaus reikalais. Susirinkimą trumpa kalba atidarė kun. Valančius, pakviesdamas vesti susirinkimą V. Balandą, kuris gražiais žodžiais pristatė kalbėti svečią iš Lietuvos V. Uždavinių.

V. Uždavinių savo kalbą pradėjo nuo labai paprastų reikalų, nuo Amerikos lietuvių gyvenimo, nuo savo kudių atsiminimų, kai jis pats buvo Amerikoje, kai jis grįžęs čia ir kaip jam atrodanti Amerika ir lietuvių gyvenimas, perėjo prie tolimesnės lietuvių tautos praeities, primindamas tuos sunkumus ir vargus, kuriuos lietuvių tauta turėjo pakelti kovodama dėl spaudos laisvės, nuolat stiprėdama ir atgimdama tautiškai, kaip pagaliau pasiekė valstybinės nepriklausomybės ir kaip buvo pagrobtas Vilniaus kraštas... Toliau jis statė du klausimus: kas kaltas, kad Vilniaus laikinai neteko? Ir ar galimas Vilniaus atdavimas? Šiuos du klausimus atsakydamas, plačiai aiškindamas įvairias aplinkybes ir galimus Vilniaus kraštui atvaduoti, smulkiai ir tiksliai nupiešdamas Vilniaus krašto lietuvių gyvenimą ir jų kultūrinę kovą, gilinant savo tautines teises.

BATCHELDER WHITTEMORE

834 Mass. Ave., Roxbury, Telef. Highlands 1920
SKYRIAI —
Cambridge — So. Boston, Dorchester.

We Recommend and Guarantee

NEW ENGLAND COKE

THE FUEL FOR Modern HOMES

lenkų okupacijoj. Kalbėtojas paprastai įtikinančiais faktais savo ilgoje, tris valandas trukusioje kalboje, įrodė klausytojams, kad Vilniaus krašto atdavimas nėra tuščia svajonė, bet netolimos ateities realybė. Svarbiausia, kad V. Uždavinių kiekvienas pareiškimas plaukė iš gilaus jo paties įsitikinimo. Todėl, negalėjo nepaveikti ir klausytojų, negalėjo neįtikinti visų. Ir baigus jam kalbėti, klausytojai dar nesiskirstė, bet laukė daugiau.

Be V. Uždavinių dar kalbėjo Anast. Valančius, dr. A. P. Stulga, J. Dimša ir kiti. Priminta sausio 17 d. Brighton Parke priimta rezoliucija, apie kurią tos dienos "Chicago Daily News" plačiai parašė. Susirinkusieji vienu balsu pritarė tai rezoliucijai ir prisidėjo prie bendro Chicago lietuvių protesto.

Kovojantieji mums vilniečiams paremti susirinkusieji sumetė 46 dolerius ir 39 ct. Stambesnieji aukotojai buvo: prof. muzikas A. Pocius — 2 dol., St. Petrauskaitė — 1.50 ct. Po dolerį aukojo: V. Balandą, J. Gedminas, J. Dimša, Dr. A. Stulga, A. Rokas, R. Stočkus, A. Barys, A. Railiukė, P. Krivė, I. Pupauskas, K. Jonikas, J. Puišis, K. Kaspariūnas, M. Jankauskienė, A. Bubnienė, J. Mačiukienė, M. Paulavičiūtė, A. Pakeltis, M. Slumbienė, J. Kavolaitis, St. Suzas, U. Gudas, L. Vilkas, T. Simaitienė, V. Čepauskas, P. Stažinskas, St. Stočkus, J. Janutis ir J. Gomuliankas.

Nenorėdami bridgeportiečiai ir toliau Vilniaus reikalus užmiršti, nutarė įsteigti Vilniaus Vadavimų Sąjungos skyrių, prie kurio prisirašė per 40 narių, pasižadėdami mokėti narinę mokestį ir dirbti Vilniaus vadavimo darbą Bridgeporto kolonijoje. Valdybą išrinkti: pirmininku V. Balandą, vice pirmininku — muz. A. Pocius sekretorium — O. Aleliūnienė, antruoju sekret. — Ant. Stočkienė ir išdinininku — dr. A. P. Stulga. Pirmą skyriaus narių susirinkimą nutarta sukviešti vasario 7 d. Visi nariai pasižadėjo į tą susirinkimą atsivesti kiekvienas dar bent po vieną naują narį.

Tokios gražios ir didelės Vilniaus iškilmės mūsų padangėje senokai nebuvo. Džiaugiamės, kad atsirado gerų norų, kuriems nepaprastai gražiai pritarė. Dėkingi esame parengimo organizatoriams. Tikimės, kad sudarytas naujasis skyrius ir išrinktoji vasario 16 dienos minėjimo komisija ir toliau judins mūsų tautišką veikimą.

Sausio 24 dienos sekmdienį mes ilgai minėsime. Laimos Brolis.

P-LĖ IEVA LUKOŠYTĖ,

baigusi Šv. Kazimiero Akademiją, įžymi veikėja Chicago lietuvių tarpe, katalikiškų laikraščių bendradarbė, LRKSA. 163 kuopos nutarimu rašt. ir korespondentė, žymi scenos mėgėja. Vasario 21 d., 163 kuopos rengiamam vakare, kuriame bus vaidinama komedija "Užkerėtas Jackus", vaidins Barboros rolę. Vakaras įvyks Gimimo Panelės Šv. parapijos salėje, prie West 68 ir S. Washtenaw Ave.

PRAKALBOS IR FILMOS APIE LIETUVĄ

Spring Valley, Ill. — Mūsų kolonija mažai kam žinoma, mažai kas apie ją kada parašo, mažai kas pakalba, dar rečiau kas aplanko. Gyvename ramiu mainierių gyvenimu, slėninį lindę ir pasislėpę. Turime savo parapiją, turime nedidelę bažnytelę, neblogą svetainę, beveik visi dirbame ir neblogiausiai laikomės.

Sausio 21 dieną turėjome gražių pramogų, apie kurias visi dabar kalbame ir galvojame, kada vėl panašią pramogų susilauksime. O jos labai reikalingos, jos mūsų slėnio ramy gyvenimą pagyvina, atgaivina. Tą dieną savo parapijoje svetainėje matėme brolių Motuzų rodomą Lietuvos paveikslus, kurie mums visiems labai patiko. Iš mūsų kolonijos po Karo Lietuvoje labai mažai kas buvo, o ir tie kurie buvo negalėdavo mums nieko ypatinga papasakoti. Lietuvos paveikslai su muzika ir kalbomis mums parodė tikrą Lietuvą, ne vienas ir apsiavė bežiūrėdamas į seną "krajų", nors dėl šio žodžio "krajaus" svečias V. Uždavinių mus išbarė. Jis pasakė mums, koks ten "krajus", nėra jokio "krajaus", yra tik Lietuva, kam savo žemę vadinti svetimu vardu.

Brolių Motuzų atvažiavimo visi laukėme, nes visi apie tai iš anksto žinojome, bet visai netikėtai mums buvo žurnalisto V. Uždavinių atsilankymas. Jis atvažiavo su broliais Motuzais gerokai sušalęs, nes tą dieną staiga prisnigo ir pašalo. Jo atsilankymas netikėtai, bet labai malonus. Jis dviem atvejais papasakojo mums plačiai apie pavergtą Lietuvos dalį, nupasakojo apie vilniečių vargus ir apie atdavimą Vilniaus krašto.

Jo kalba mums padarė nepaprastą įspūdį. Gyvi buvo paveikslai, nepaprastai derėjo prie paveikslų ir gyva V. Uždavinių kalba, mes ir verkėme ir juokėmės.

Nenorėdami užmiršti brolių vilniečių ir mes suaukojome jų kultūrinėms kovoms paremti 15 dol. 29 ct. Po dolerį aukojo: kun. A. J. Rupšys, J. Gruodis, M. Tarasevičius, M. Gailius, J. Šaulinskas, P. Martusevičius, Ag. Mazurkienė ir V. Burba.

Visi trys sveteliai mums taip patiko, kad mes nenorėjome jų iš savo slėnio išleisti, vaišinoje gėrimais, bet niekaip užlaikyti negalėjome, išsprūdo iš mūsų rytojaus ankstų rytą. Matyt, jie visur laukiami sveteliai. Linkime jiems gražaus pasisekimo ir dėkojame už atsilankymą.

Martinaitis.

MONTREAL, CANADA

Sausio 30, 1937, Šv. Elzbiotos draugijos narės surengė balių "L. Vytauto Klube". Žmonių susirinko gana daug. Visi linksmai laiką pralaido. Pelnė bus.

Dramos skyrius ruošiasi vaidinti veikalą "Liurdo Stebuklai" arba "Akloji Mergelė". Šiame veikale vaidins virš dvidešimt merginų. Beveik visos artistės yra Nekalto Prasiūdimo draugijos narės. Diriguos veikalą p. Alena Bandžiūtė.

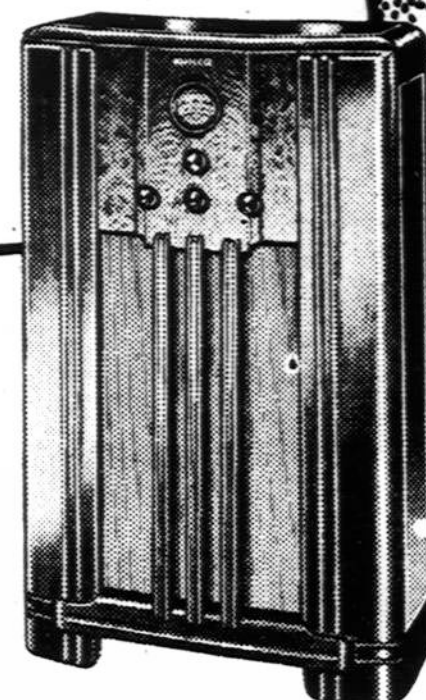
Gaila mums, kad klebonas kun. Jonas J. Bobinas jau antra savaitė kaip serga. Jisai užimtas darbais ir yra nenuilstantis veikėjas. Linkiu jam kuogreičiausia pasveikti.

Kadangi daugelis prancūzų lanko mūsų bažnyčią tad yra laikomos net ketverios šv. mišios: 8-tą, 9-tą, 10-tą, 11-tą val. Sumą paprastai laiko kun. Bergeron, prancūzas, kuris mūsų klebonui dažnai padeda, ypač dabar, kuomet jisai serga. Jisai puikiai

FOR ONE WEEK ONLY!

EXTRA-LIBERAL TRADE-IN ALLOWANCE ON A NEW 1937 PHILCO

Here's your chance to own a new Philco... the World's Leading Radio... at a tremendous saving! For just one week we will give you an extra-liberal allowance for your present radio, plus special easy terms! Come in EARLY, choose the model you like best from our big selection, and SAVE MONEY!

PHILCO 60F — \$42.50

A big-value Console for American reception! 2 Tuning Ranges, Glowing Beam Station Finder, Wide-Vision Dial, 2-Point Tone Control, Automatic Volume Control, Electro-Dynamic Speaker and many other 1937 features. New satin-finish cabinet.

TERMS AS LOW AS \$1.00 DOWN

Choose from Many New 1937 Philcos \$20.00 up

PHILCO 620K* (above)
A stunning American and Foreign Console! Latest 1937 features, including Philco Foreign Tuning System, Color Dial, 3-Point Tone Control, etc. Hand-rubbed cabinet of new design. Less aerial... **\$69.95**

PHILCO 650X* (below)
A universal favorite! Philco Foreign Tuning System, Spread-Band Dial, Inclined Sounding Board, Shadow Tuning and a host of other big features. Magnificent hand-rubbed cabinet. Less aerial... **\$100.00**

Mainant Extra Nuolaida

Cionai yra didelis Philco Radių pasirinkimas, kurie yra geriausi pasaulyje radios. Tamstos dabar galite savo seną radio išmainyti ant naujo ir už seną gauti didelę nuolaidą. Nelauk nieko — atėik TUOJAU! Išsirink modelį tokį, kuris jums geriausiai patinka. Dabar Tamstos pirkdami sutaupysite daug pinigų!

Su šiais Philco Radios galite pa gauti programus iš visur — viso pasaulio. Kas Philco įsigys, tas niekad nesigailės — bus visuomet patenkintas.

UNION ELECTRICAL SUPPLY Co. Inc.

92 High Street Boston, Mass.
Samuel Kaufman, Prezidentas ir Kasininkas
Telefonas LIBerty 2337

lietuviškai skaito ir niekas negalėtų suprasti, jei nežinotų, kad jis ne lietuvis, nes jo ir akcentas lietuviškas. Kun. Bergeron taipgi puikiai kalba lietuviškai — net malonu klausyti.

Beveik visas Montreal jaunimas tris kalbas kalba. Tai yra: lietuviškai, angliškai ir prancūziškai. Visose mokyklose mokina bos, o kadangi daugiausia Montrealis apgyventas prancūzais, tad turime gerą progą toje kalboje išsilavin.

Turime tris lietuviškas, kurios yra baigusios kur sus prancūzų kalboje ir jos dabar mokytoja prancūzų mokyklose. Tai yra panelės: Alena Bandžiūtė, Onutė Bandžiūtė ir Marijona Arlauskaitė.

Bronė Buaziūtė, Petras Vaupšas ir Antanas Vaupšas mokytoja angli mokyklose. Kaip gražu, kada išgirs-

Telefonas: Plaza 1350.
JONAS GREBLIAUCKAS
Graborius ir Balsamuotojas
423 S. Paca Street
BALTIMORE, MD.

WILLIAM J. CHISHOLM
GRABORIUS
"ASMENISKA PATARNAVIMAS"
331 Smith St.,
PROVIDENCE, R. I.
Telephone:
Ofiso: Dexter 1952
Namų: PL 6286

EDW. V. WARABOW
(WRUBLIASKAS)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1000 Washington St.
NORWOOD, MASS.
TEL. Norwood 1503
Montello Office:
10 Intervale St.
TEL. Brockton 2005

Profesionalus, biznierių, pramonininkų, kurie skelbia "Darbininką" tikrai verti skaitytojų paramos. Visi skelbiantys "Darbininką".

Tretysis Ordinas

(Kun. P. M. Jaro pasakytas kalba, gruodžio 13 d., 1936 m., So. Boston, Mass.).

(Tęsinys.)

DAVE DAUG ŠVENTŲJŲ IR MOKSLAVYRIŲ

Kas suskaitys kaip daug šventųjų pateko į dangų, kad pasinaudojo Trečiojo Ordino pagalba? Daugiau kaip šimtas tretininkų viešai paskelbta šventaisiais.

Tretininkais buvo Šv. Ignacas Lojola, Jėzuitų Draugijos įsteigėjas. Taipgi ir Šv. Aloyzas buvo tretininkų prieš įstojant į minėtąją draugiją. Šv. Angelė Meriči, Uršuliečių vienuolyno įsteigėja, Šv. Brigita, kito vienuolyno kūrėja buvo tretininkėmis. Šv. Vincentas de Paulio, Šv. Pilypas Nerietis, Šv. Povilas nuo kryžiaus, Šv. Liudvikas IX, Prancūzijos karalius ir jo motina Šv. Blanka, Ispanijos karalius Šv. Ferdinandas ir Šv. Pilypas, Šv. Elzbieta, Austrijos karalienė ir Šv. Elzbieta, Tiuringietė, Šv. Tomas Morus, Šv. Rokus, Šv. Pranciškus Salezietis, Šv. Rožė Vitorb, Equadoro prezidentas Gabrielis Garcia Moreno, Kristopas Kolumbas, Dantė, Rafaelis, Vasko de Gama, Mirhalangelo, Galilei, Luigi Galvani, Alossandro Graf Volta, Lištas, Matas Talbotas ir visa eilė kitų šventųjų ir mokslaviry, kurie gyveno sulyg Evangelijos patarimų. Minėtojo sąrašo užtenka, kad įtikrinti, jog Tretijj Ordina stoji ne vien paprasti bemoksliai ar senutės, bet karaliai, mokslininkai, išradėjai — genijai, rašytojai — poetai, muzikai ir dailininkai. Jiems Šv. Pranciškus buvo Rafaeliu bei Mykolu Arkangelu. Jei jie nebūtų paklausę šventojo Patrijarko, gal niekad jie nebūtų iškilę į tas aukštumas, kuriose, beabėjo, ir jie džiaugiasi ir pasaulis jais didžiujosi.

TRETININKŲ MŪSŲ LAIKAMS

Po Šv. Pranciškaus mirties, praslinkus kiek metų, sakoma pasirodė šventasis vienuolių susirinkime, kad įtikrinti, jog jis visada su savo vaikeliais, kada sie rūpinasi Dievo garbe ir sielų išganymu. Ir mūsų dvasinio pabliurimo laikais.

KUN. D-RO M. RAŽAIČIO MISIJŲ KELIONĖ

Vasario m. 14 — 21
5 Highfield Rd.
Worcester, Mass.
Vasario m. 22 — 28,
105 Main St.
Athol, Mass.
Kovo 1 d. — 14,
64 Church St.
Pittston, Pa.
Kovo m. 15 d. — 21,
258 Zerby ave.
Kingston, Pa.
Kovo m. 22 d. — 28,
19 Dennison St.
Luzerne, Pa.
Balandžio m. 12 d. — 18,
119 Tempel St.
Nashua, N. H.
Nuolatinis laiškas adresas: Rev. Dr. M. Ražaitis
Marianapolis College
Thompson, Conn.

kais Trečiame Ordine tebespindi Šv. Pranciškaus dvasia. Tik reikia ją įgyvendinti, tampant gerais tretininkais. Bažnyčia kviečia savo vaikelius spieštis po tretininkų vėliava ir sekti Šv. Pranciškų. Reikia paklausti ir sekti neklaidingą, prityrusį vadą, kad neįkrist į pavojus. Šv. Pranciškus yra mūsų Arkangelu, kuris sergsti kelionėje ir veda į prirengtą mums dangų vietą.

Šv. Pranciškus ant žemės visada buvo vadu. Vadovavo jaunuoliams prieš atsivertimą; vadovavo likęs Dievo šaukliu visų luomų ir amžių. Trijų Ordinių nariams, vadovauja mums ir dabar, būdamas dangaus aukštybėse.

Tiesa, galime pasiekti savo gyvenimo tikslą ir be Šv. Pranciškaus pagalbos, nebūdami tretininkais. Bet jeigu pavojingoje kelionėje pats Dievas Bažnyčios lūpomis siūlo pagalbą, klausiu, ar protiną būtų nepasinaudoti?

Taipgi tiesą, jog nėra jokio įsakymo stoti į Šv. Pranciškaus III Ordina. Bet gyvenimo nesinaudoti patarimais būtų labai neprotinga.

Pakanka išpildyti įsakymus, kad patekti į dangų. Bet mumyse glūdi pareiga šventieji ir tobulėti, pasipuošti baltais, it sniegas dorybių rūbais. Ar gali būti tobulu tas, kuris nesinaudoja tobulybės įgyjimui priemonėmis? Tretininkija priglubi tai įvykinti. Kaip?

Trijuose Pranciškonų Ordinuose pasaulyje prisiskaitoma apie penkis milijonus pranciškonų. Amerikoje yra virš 100 tūkstančių tretininkų. O kiek jų tarpe šventų! Mūsų pavienių nuopelnai dažniausiai labai nežymūs. Bet kada susijungiami su tokia didžiule serafiška šeima, tampame labai turtingi ir galingi. Kas iš žmonių nėra kuomi nors prasikaltęs? Ar nėra džiaugsmas vargšui skolininkui, jei kas iš jo šeimos ateina jam padėti skolos išmokti? Po mirčiai namiškiai ir artimieji po kiek laiko nei amžiną atilsį už tave nesukalbės. Pranciškonai meldžiasi, laiko mišias. O jų tiek daug! Ar galima sakyti nėra naudos priklausyti prie jų šeimos?

Gal nuodėmėmis sutepei krikšto baltą suknelę. Negi drįsi pasirodyti Viešpaties akyvaizdoje neišmazgojęs metavonės darbas? Tretysis Ordinas ne tik dėl siekiančių tobulybės, bet ir atgailojantiems.

Kai kuriuos gąsdina abejotumai — ar galės išpildyti tretininkų priedermes. Šv. Pranciškus kantiškai, noriai, su džiaugsmu nešė savo kasdieninį kryžių. Dėl Dievo meilės ir sielos išganymo išsižadėjo tėvų, už tat dangiškasis Karalius tapo jo Tėvu. Išsižadėjo namiškių ir visų turty, todėl saulė ir mėnulis, žvaigždės, medžiai, gy-

vulėliai ir paukšteliai tapo jam broliais ir seserimis, jam tarnavo ir ji linksminosi. Iš pirmo žvilgsnio atrodė, kad jis nieko neturėjo, bet tikrumoje jis paveldėjo viską. "Mano Dievas mano viskas", tai jo šūkis.

Šv. Pranciškus Asyžietis ir jo uolus sekėjas Popiežius Leonas XIII geriausiai suprato žmogaus silpną prigimtį. Įstatus pritaikė kiekvienam bykurio luomo žmogui. Netik kad neapsunkina, bet tikrumoje gelbsti pavyzdinčiai gyventi. O ar neverta doriai, pavyzdinčiai, šventai, maldingai gyventi dėl amžinosios laimės?

Kristus mūsų Dievas ir Viešpats. Jis klausia mūsų: "Ar myli mane"? Jei taip — "Sek mane". Kas nenori sekti Kristaus, tam stoka nusižeminimo. Tretysis Ordinas yra taja Šv. Pranciškaus mokykla, kurioje gali išmokti dieviškosios dorybės — nusižeminimo.

Prieš savo atsivertimą Šv. Pranciškus meldėsi Šv. Damijono bažnyčioje prieš nukryžiuotąjį Jėzų paklausti, ar paklausk ar kartais neišgirdo balsą: "Pranciškau, eik, atstatyk savo širdį, atstatyk mano bažnyčią, kurią, matai, griūva". Tylioje valandėlėje atsiklaupk

Herbert Marshall sako: "...lengvas užsirūkymas yra gerklei džiaugsmas"

"Prieš mano į šią šalį atkeliavimą man labiau patiko angliški cigaretai, nes jie buvo kietai prikimšti. Amerikoje aš bandžiau įvairių populiarių išdirbimų cigaretes įieškodamas tos geros ypatybės. Lucky Strike visiems vadovavo. Ir kas dar daugiau — aš veikiai atradau, jog Luckies buvo lengvas užsirūkymas ir tikras gerklei džiaugsmas."

HERBERT MARSHALL
GARSUS RKO RADIO PICTURES ŽVAIGŽDĖ

PUIKIAUSIAS TABAKAS —
"DERLIAUS GRIETINĖ"

Neseniai buvo padaryta savarankiškas tyrimas tarp profesionalių vyrų ir moterų — advokatų, gydytojų, paskaitininkų, mokslininkų, ir tt. Iš jų, kurie pasisakė rūką cigaretes, 87% pareiškė, jog ypatiskai jie labiausia mėgsta lengvą užsirūkymą.

To pamėgimo protingumą patvirtina p. Marshall ir taipogi kiti vadovaujanti radio, scenos, filmų ir operos artistai. Jų balsai yra jų turtas. Štai kodėl tiek daug iš jų rūko Luckies. Jūs taipogi galite turėti Luckies — lengvo užsirūkymo, laisvo nuo tūlių šiurkščių erzinančių priemaišų, išvalytų išimtinio "It's Toasted" proceso gerkles apsaugą. Luckies yra malonus gerklei!

Lengvas Užsirūkymas "It's Toasted" — Jūsų Gerkles Apsauga

PRIEŠ KNITEJIMUS — PRIEŠ KOSULĮ

Sveikata-Brangus Turtas

SVARBI KŪNO ODOS REIKŠMĖ

Rašo gydyt. E. Ragaišienė

Galima pamanyti, kad oda yra menkos reikšmės organas žmogaus kūne. Iš tiesų, tai josios svarbumas yra didelis, nes ji saugoja visą kūną nuo įvairių išorinių pakenkimų: dulkių, vėjo, lietaus, sužeidimų, sumušimų ir k. Pro odą taip pat išeina, su prakaitu, nereikalingos kūnui medžiagos. Sergančiam dažnai būna geriau, kai išprakaituoja. Mat, išėina, su prakaitu įvairūs nuodingi dalykai ligos pagaminti.

Oda net pavaduoja inkstus ir plaučius. Kai su prakaitu išeina daug skystimo, juo mažiau tenka inkstams. Jei ištroškęs žmogus palaikys kojas ir ran-

bažnyčioje ar savo kambaryje prieš Nukryžiuotąjį paveikslą ir paklausk ar kartais neišgirdo balsą: "Pranciškau, eik, atstatyk savo širdį, atstatyk mano bažnyčią, kurią, matai, griūva". Tylioje valandėlėje atsiklaupk

kas vandenį, — pamažu praeis troškulys.

Oda nematomai kvėpuoja, vadinasi, įtraukia iš oro deguonį ir išleidžia anglirūkstį. Kūno temperatūrai tvarkyti irgi odos reikšmė didelė. Kai šalta — oda pašilpsta. Tai pataro, kad kraujas iš žmogaus kūno paviršiaus nuteka giliau ir tada netaip greit atvėsta. Kai šilta — oda parausta, kraujo daugiau priplūsta į paviršių, muša prakaitas, o prakaituojant kūnas vėsta. Kitaip organizmas, nelyginant garo katilą, turėtų perkaisti.

Kad oda savo uždavinius tinkamai atliktų, reikia, kad ji būtų švari. Dėl to didžiausias odos draugas yra vanduo ir muilas. Senoj Romoje daugiausia vandens buvo suvartojama. Milžiniškose Dioklecijono pirtyse vienu kartu galėjo maudytis 3.000 žmonių.

Iš to, kiek krašte suvartojama vandens ir muilo, odos švarumui saugoti, yra sprendžiama apie tų kraštų kultūringumą. Jei daugiau šiam reikalui su-

vartojama, kultūringesni žmonės to krašto ir atvirkščiai. Visam kūno apvalymui, žinoma, reikia šilto vandens, bet kasdieną praustis geriau šaltu vandeniu. Rytiniai apsitrynimai visam yra, daugumoje atvejų, labai naudingas dalykas, bet dėl to reikia pirma pas gydytoją pasiklausti.

Be vandens, matomoms kūno dalims dar vartojama ir kiti dalykai dalinai sveikatos, dalinai grožio reikalams, tačiau jų visų svarbiausias yra muilas. Muilas geriausias toks, kuris turi daug riebalų, bet neturi aštrių šarmių jukų. Didelis muilo šarminumas ištraukia riebalus iš gilesnių odos sluoksnių, nuo ko oda pasidaro labai sausa, kas jau negerai. Dėl to yra bendra taisyklė: reikia vengti smarkiai putojančių pigių muilų.

Sausam veidui, kurio oda pleiskanoja, geriau vietiškai muilo nevartoti. Jei veidas riebalingas, tai muilo reikia. Nuprausta reikia visuomet gerai nušluostyti. Kaklą prausti

PRŪSŲ LIETUVOS MIEŠTUI 600 M.

Kaip "N. Tilžės Kelevis" rašo, 1936 m. sukako 600 metų, kaip yra įsikūręs Vėliavos miestas, kuris yra Prūsų Lietuvoje, Priegliaus ir Alnos santakoje.

Pamary lietuviškas kaimas šventė 450 m. sukaktuves.

Buvo paminėtos Mažosios Lietuvos Petrikų kaimo (jis yra Tilžės krašte tarp Labguvos ir Sekenburkio Didžioje Samanų Baloje) 450 m. sukaktuvės. Šis kaimas įkurtas 1486 m. pabaigoje. Tuo laiku pamarys, kur dabar yra sukaktuves minis kaimas, buvo retai apgyventas, nes sunkios gyvenimo sąlygos mažai ką ten traukė. Petrikai, būdami artimarių ir Nemuno upės dar ir šiais laikais kenčia gana dažnas potvynių nelaimės. Daugiausia čia verčiamasi bulvių auginimu.

"Tilsiter Allgemeine Zeitung" 304 nr. rašo, kad pirmieji Petrikų kaimo gyventojai buvo lietuviai.

Pirmoji čia apsigyveno Erdmutė Petrikienė. Ta Petrikienė, neturėdama vaikų, savo didelius laukus paliko dviem broliams. Jų vaikai ir vaikų vaikai tą žemę dalinosi toliau ir taip ilgainiui atsirado daug mažų ūkių, kurių visi savininkai vadinosi Petrikais. Petrikų buvo labai daug, tai to krašto gyventojai jiems dar davė pridėtinus vardus. Kadangi gyventojai buvo lietuviai, tai ir pridėtiniai vardai skambėjo grvnei lietuviškai: Petrikai, Palūjiai, Dovūjiai, Simūjiai, Kristupūjiai, Girūjiai, Vilkanūjiai, Šeškūjiai ir t.t. Jie iš dalies dar ir šiandien tebevartojami.

Sukaktuves mininčiame sename Petrikų kaime ir jo apylinkėse gyvena ir dabar Petrikų, ir daug kas kalbą lietuviškai. Petrikų vardas Rytprūsų Lietuvoje, ypač Pakalnės apylinkėje, yra labai dažnai sutinkamas.

KUN. JONO BRUŽIKO, S.J. ADRESAI:

Nuo vas. 7 iki 21 d.:
64-25 Perry Ave.,
Maspeth, N. Y.
Nuo vas. 22 iki 28 d.:
16 Chandler Ave.,
Wilkes-Barre, Pa.
Nuo kovo 1 iki 7 d.:
St. Casimir's Str.,
Westfield, Mass.
Nuo kovo 7 iki 14 d.:
260 East Main Str.,
Amsterdam, N. Y.
Nuo kovo 15 iki 28 d.:
3426 Parthenais St.,
Montreal, Canada.
Nuolatinis Adresas:
Rev. J. Bružikas, S. J.,
269 N. 5th St.,
Brooklyn, N. Y.

Remkite tuos profesionalus ir biznierių, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

tik šaltu vandeniu. Tuo apsisaugojama nuo gerklių ligų, šaltas vanduo užgrūdina. 'U.'

Rytinių Valstybių Žinios

HARTFORD, CONN.

kelis kartus ir tapo perbloktas.

Iš Šv. Trejybės par. Vyrų Klubo Veikimo

Aną ketvirtadienio vakarą klubo kambaryuose įvyko lietuvių Šv. Trejybės Vyrų Klubo narių skaitlingas susirinkimas. Naujoji 1937 metams valdyba pradėjo savo metinį darbą. Valdyba, matyti, smarki. Štai naujosios valdybos sąstatas: pirm. — Leonas Mašiotas; vice-pirmininkas — Matas Kripas; finansų rašt. — Kazys Šimkus; kasininkas — Antanas Laškas; rašt. — Jonas Kiablikas. Naujasis klubo prižiūrėtojas (houseman) yra gerb. Slifka. Susirinkimam buvo atsilankę ir klebonas kunigas Ambotas. Vyrų klubas jau gyvuoja kelis metus ir narių skaičius vis auga.

SPORTAS

Hartford laikraščiuose tenka pastebėti lietuvių ir lietuvių sporto pasiekimus. Šiomis dienomis lietuvių užima svarbią vietą. P-lė Mary Rudytė iš St. Louis, Missouri yra prie All American komandos basketball. Nors tikrai nežinome ar ji yra lietuvių, bet ji turi tikrai lietuvišką pavardę. Ji čia Hartforde žaidė basketball.

Taipgi garsi hartfordietė bowlingkė Ona Mitchell - Misukevičiūtė gražiai nusižymėjo Hartforde bowling alleys.

Kita lietuvių, Bernice Albrycht - Abraičiūtė, žymi basketball žaidikė, rodos žaidė su Speed Girls.

Minėjome pereinamą šio laikraščio numerį, kad Jack Sharkey buvo Hartforde ir referavo Foot Guard Hall ristikėse. Jis atliko savo rolę puikiai ir vietiniai laikraščiai gražiai apibūdino jo rolę, pažymėdami, kad jis atėmė nuo garsaus ristikos Scott garbę, nes ristikas, nepaisydamas taisyklių, gavo nuo galingojo lietuvių Žukausko kumštį.

JAUNIMUI PASKAITA

Kaip jau minėjome kun. Kripas skaitė paskaitą vyčiams ir visam parapijos jaunimui. Norėtume čia tiksliai paminėti, kad gausiai atsilankė jaunimas ir atydziai klausėsi. Be to, jie gavo suprasti iš nelietuvių mokslinčių, kad lietuvių kalba yra viena iš gražiausių, seniausių, svarbiausių ir turtingiausių pasaulyje dabar gyvujančių kalbų. Pasibaigus paskaitai, nutarta turėti lietuvių kalbos kursus ketvirtadienio vakarais, mokyklos kambaryje 8 valandą. Tai bus per visą žiemą ir netik vyčiai, bet ir visos parapijos jaunimas yra nuosirdžiai kviečiamas atsilankyti. Tai bus naudingas laiko praleidimas ir be to išmoksite kaip skaityti ir kalbėti lietuviškai.

Iš Ex - kareivių Veikimo

Aną sekmadienio vakarą pas gerb. Žalnieraičius susirinko ex-kareiviai ir auxiliary moterys lietuvių iš Hartforde, New Britain ir Waterbury. Jie turėjo gana svarbų susirinkimą ir paskui gavo gardžių užkandžių. Nors oras buvo prastas, bet waterburiečiai ir new britaniečiai atvažiavo į Hartfordą.

Linkime ex-kareiviams ir auxiliary narėms toliau gyvuoti ir smarkiau veikti, vieningai, lietuviškai.

GRĮZO DARBAN

Šiomis dienomis po apendicitis operacijos kiek sudrutėjęs, kunigas Edwardas Gradeckas grįžo į Waterbury darban. Linkime jam visiškai pasveikti ir sustiprėti. Jis ten daug ir gražiai darbuojasi prie mokyklos, lietuvių kalbos kursų jaunimui, įvairioms organizacijoms ir tt. Ne užilgo ir kunigas Ražaitis grįš į Bridgeportą užimti savo pareigas.

BROCKERT'S ALE

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE!

Jei nori atsigerti skanaus alaus ar ale, atėję į tavernus ar restoranus prašykite BROCKERT'S. Dabar galima gauti Brockert's nevien iš krano, bet ir buteliuose.

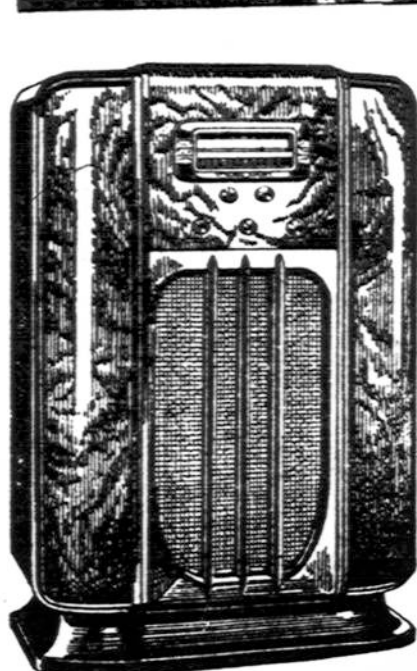
Brockert's ALE

Telefonas
Worcester, 5-4334

81 Lafayette St.,
Worcester, Mass.

BOSTONO APIELINKĖS BROCKERT'S ir CREMO ALAUS Pardavėjas ir Distributorius CHARLES WAYSHVILLE, pristato aly baldams, restoranams ir aludėms. Sankaitė: Dėd. 1731.

AMAZING INVENTION

Modelis E - 155
\$195.00

Įsigyk vieną iš gražiausių ir puikiausių radio, kuriuo naudojamas sužinoti visas pasaulio žinias, išgirsti puikias koncertų ir muzikos. Nelaik nieko — nusipirk šiuo!

UNION ELECTRICAL SUPPLY CO. INC.

92 HIGH STREET, BOSTON, MASS.

SAMUEL KAUFMAN, Prez. ir Kasininkas.
Telefonas Liberty 2337

ŽINUTĖS

Iš vietinių Hartfordo laikraščių Time ir Courant teko sužinoti, kad vietinis klebonas kun. Ambotas dalyvavo miesto Juvenile Komisijos susirinkime. Paskirstė sau pareigas. Klebonas turi pareigas Street Trades ir Business ir teisių sudaryme. Be to, rodos gavo ir kitas pareigas. Kaip jau minėjome, miesto valdyba nepadare klaidos ji paskirdama jaunųjų komisijon, nes jis jaunimą myli ir pažįsta. Ir džiaugiamės, kad lietuviui teko toji garbė ir atsakomybė.

CHORO OPERETĖ

Sekmadienio vakarą, sausio 31, vietinis Šv. Cecilijos choras vadovystėje gerb. Vinco Burdulio, išpildė gražią operetę "Naktigonai", muziką Žilevičiaus. Po operetės buvo šokiai. Grojo Art. Dubrow's orkestras.

Neužilgo choras rengs kitą operetę, o vyčiai minstreli show. Abu parengimu parapijos naudai.

Moterų Gildas turėjo trečiądienio vakarą Military Whist Hartford Times laikraščio namų salėje. Jos tą salę gauna dykai, ir pelnas lieka savo gildai.

Šiomis dienomis Hartforde lankėsi kun. K. Vassys, Dr. Vaikšnora iš Worcester, Mass., kun. dr. Ražaitis, Brolis Banys, M. J. C., iš Marianopolio Kolegijos, Vargdienės Sesutės, kurios darbuojasi lietuvių Kolegijoje, kun. Vaškas, MIC. iš Marianopolio ir kun. Valantiejus.

MODELIS E — 155

TURI 15 METALINIŲ TUBŲ

Colorama Dial, Automatic Frequency Control, Personalizer, Silent Tuning, Sentry Box, Sliding-tune Tuning Scale, 15-inch Stabilized Dynamic Speaker, Music-Speech Control, Bass and Treble Compensation, Tuning Range: U. S. Weather Reports, Standard Broadcasts, International Short-wave, Police Calls, Amateurs, Aviation Reports, Ultra-Short-wave, Two-way Police Communication, Experimental Broadcasts, Automatic Volume Control, Thirty-five watts output.

Cabinet: This Classed-modern Console Cabinet is thoroughly custom in design and character of materials. The front panel, of carefully matched American hickory, without veneer, rolls gracefully over the cabinet top. Solid walnut grille. The finish is in two-tone walnut. Handrubbed to a satin-like lustre.

MINĖS LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Hartfordiečiai - tės iškilmingai minės Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Tai bus vasario 14, sekmadienio vakare, mokyklos salėje. Teko girdėti, kad choras dalyvaus, vietiniai kalbėtojai ir adv. Šalna iš Boston. Lietuviai ir lietuvių susirinkime gausiai, bent tą vieną sykį į metus pasidžiaugti Lietuva, josios džiaugsmo šventėje.

KORTAVIMO VAKARAS

Pereito šeštadienio vakarą, mokyklos mažesnėje salėje, įvyko 'card party' su užkandžiais dėl naudoto lietuvių jaunikaicio, Petro Elijošiaus. Jis senai serga, suparalyžuotas. Tai lietuvių Prezidento Rooseveltto Gimimo Dienoj turėjo savo baliuką, kurio pelną paskyrė savo lietuvių žmogaus sušelpimui. Atsilankė pilna salė ir žmonės linksmai, draugiškai kortavo ir užkandžiavo, paskui šoko. Petras Elijošius yra nemėgėjas.

Baltimorės Žinynas

Nepriklausomybės Sukaktuvės

19 metų Lietuvos Nepriklausomybės Sukaktuvės Baltimorės Katalikai minės sekmadienį, vasario 21 d. Ryte 11 val. bus mišios su asista ir dienos iškilmėms pritaikintu pamokslu. Vakare, parapijos svetainėje įvyks tinkama programa, kurioj dalyvaus didysis mūsų choras, mokyklos

vaikučiai, vietiniai ir svečiai kalbėtojai. Įžangos nebus. Visi tą dieną privaleme branginti, nes niekuomet neprivalome užmiršti Nepriklausomybės kainos. Vasario 16 d. kiekvienam lietuviui, nežūrint jo privatinį įsitikinimą ir pažiūrą, kasmetą turėtų būti atmintina ir tinkama, ar tai tą pačią dieną arba kitą arti jos, gerbiama.

Žvalgas.

MARIANAPOLIO ŽINIOS

Studentai, gerai pailsėję Kalėdų atostogų praleidę, grįžo kolegijon pilni naujos energijos ir dvasios. Tuojau grįžė mokslo, sąsiuvinis ir pūktis. Žiema, nors jau atrodo pavasari, studentams geriausia sėkasi mokyti.

Mūsų Kolegijos studentai šmet, kaip ir perėjais metais, vaidina gražius veikalus įvairios lietuvių kolonijose. Vaidins dramą — "Našlaitis" ir komediją "Šykštulis" (Moliero — "L'Avar"). abu veikalus išvėrė lietuvių kalbą p. J. P. Pilipauskas. Turinys abiejų veikalių yra nepaprastai įdomus. Gerb. skaitytojai yra prašomi neužmiršti mūsų vaidinimų.

Kolegijos Radio grupė, sausio 30 d. išpildė muzikališką Darbininkų radio programos dalį.

Kolegijos artistai, Brooklyn lietuvių ir "Amerikos" redakcijos kviečiami, vyks į Brooklyną vasario 14 d. išpildyti atitinkamą programą. Lietuvos Nepriklausomybės šventės progą. Tai gi dabar visi vaidinimo dalyviai ir orkestrai nariai stropiai ruošiasi prie šios iškilmės.

Sausio 27 d. įvyko trumpa programėlė, paminėti a. a. Arkievyskupo Jurgio Matulevičiaus mirties dešimt metų sukaktį.

Kolegijos vyriausybė numatė, kad yra per daug darbo šioms ketioms seselėms. Tai jį pakvietė dar kelias iš Lietuvos. Neseniai sulaukėme dviejų naujų Seselių iš Lietuvos.

Šiomis dienomis Seselių koplyčioj įvyko novena a. a. Ark. Jurgio Matulevičiaus intencijai, kad jis būtų pripažintas šventuoju.

Aną savaitę Kolegijoj lankė skulpt. p. Petras Rimša. Jonas Rimša yra vienas žymiausių lietuvių menininkų pasaulyje.

(Koresp. Albinas Šeputa.) L. K.

PASTABOS DEL FILMŲ IŠ LIETUVOS

Netenka abejoti, kad kiekvienas Amerikos lietuvis nori pamatyti Lietuvą, tik nevisi turi galimumo dėti nuvažiuoti. Vieniems sunku atsisukti nuo darbo ar savo bižnio, kitiems nepakanka pinigų, ar kitų kliūčių atsiranda.

Tuo tarpu apie Lietuvą vienai vienai, kiti kitaip pakalba ir paprastam lietuviui sunku susidaryti tikresnį naujosios Lietuvos vaizdą. Įvairūs čia besilankantieji kalbėtojai įvairiai nupasakoja, tačiau bene tikriausias pasakotojas yra, vis dėlto, filmas, krutamieji paveikslai. Atmename, kai pasirodė pirmieji atvežti filmai iš Lietuvos, kokių didelių džiaugsmu bėgome į svetaines, kur buvo rodomi tie paveikslai... Dėja, apsigildavome. Pamatydavome dažniausia įvairiausių makalių, be jokios sistemos padarytas nuotraukas, neaiškius vaizdus. Sunku būdavo atspėti, kur čia pradžia, kur čia galas, kur galva ar uodega, jei koks

Spauda ir Nelabasis

(Pradžia 4 pusl.)

Ir Nelabasis pradėjo prunksti ir burnoti. Iš Nelabojo pragariškos burnos

gyvulus buvo rodomas...

Tokių filmų rodytojai atbaidė lietuvių iš viso nuo vaizdų iš Lietuvos. Ypač Amerikos lietuvių jaunimas į visa kas iš Lietuvos emė ranka moti: nieko gera. Ir dabar, kada pradėjo važinėti po Ameriką tikrai gerus paveikslus rodantieji jauni vyrai, pasišventutėliai, nebegali sukviešti atbaidytos publikos. Tačiau kas ateina nebespiaudo, bet dideliu pasitenkinimu žiūri ir džiaugiasi.

Paskutniu laiku teko matyti dvi tokias skrajjančias filmas. Vieną rodo J. Januškevičius, antrą — broliai M. ir K. Motuzai.

Tiek vieno tiek ir antrųjų filmai tikrai verti gero žodžio, o jų rodytojai pagarbos ir paramos. Turėtų nei viena lietuvių kolonija nepraleisti šių filmininkų pas save nepasikvietusi. Neturi nei vienas lietuvis praleisti progos tų filmų pamatę. Paveikslai visiškai aiškūs, gražūs, rodomi natūralėmis spalvomis, prie paveikslų pridėrinta graži muzika, kalbos ir atitinkami efektai. Vienas malonumas juos žiūrėti. Visi kas matė su šiu žodžių rašytoju sutinka.

Kiek seniau mačiau J. Januškevičiaus paveikslus ir negalėčiau dabar jų turinio atpasakoti, bet visiškai gyvai atmenu brolių Motuzų filmą. Jie parodo ir gražiai muziką bei kalbomis palydi laikinąją Lietuvos sostinę — Kauną ir jo apylinkėmis, paminklus, kai kurias iškilmes prie Karo muziejaus, kai kuriuos rūmus, nors neparodo pačių gražių naujų rūmų, bet gal tai ir gerai. Gražus saulėleidis ties Kauno pilies griuvėsiais. Nepaprastai jaudinantis padėmanklinio Kernavės bažnytkaimio iškilmės ir lietuvių pasirodymas. Puikūs Aukštaitijos vaizdai nuo Zarasų, Rokiškio, Kupiškio, Skapiškio, Panevėžio, Šiaulių, Biržų. Neparirstinos žavingojo Birštono Uemunas ir apylinkės. Širdį tiesiog prikalta Palanga, Nida su lietuvių lakūnais sklandytojais. Žemaičių sostinė Telšiai, kaimyninė Plungė, toliau Tauragė, Mažeikiai ir kiti žemaitijos miestai ir pilekaliai. Žemaičių turgus su medinėmis klumpėmis tiesiog traukia. Džukų sostinė Alytus, Mariampolė su cukraus fabriku. Gražūs Lietuvos kariuomenės manevrai ir puikios jų dainos. Laukų darbai, gražūs mergaičių rankdarbiai, trobės, laukai, jėvai — ir visa tai natūraliomis spalvomis. Nėra jokio mirgėjimo, nėra trūkumų. Niekas nesigailei, kas aplankys brolių Motuzų rodomus ir kalbamus spalvuotus paveikslus.

Džukas Varėnis

pasipylė keiksmams. O aš tęsiau toliau:

— Aš nesibijau tavo keiksmų ir burnojimų. Nepaisant tavo tamsybių spaudos pasididžiavimo ir trijumfo, aš tikiu į galutiną garbę ir pergalę To, Kuris mums kūrė amžinojo gyvenimo nuotaiką. Aš tikiu, kad šventoji Dvasia tą nuotaiką įkvėps žmonėms ir juos apšvies! Tačiau katalikai matys ir viską regės!

Tai ištaręs, smarkiai užtrenkiau duris prieš tamsybių dvasią ir įžengiau į svetainės vidų, kur tada kunigas ūgningai kalbėjo klausytojų skaitlingai miniai apie Katalikiškosios Spaudos apaštalavimą, pabrėždamas:

— Vyrai, jau laikas mums susiprasti, kad Katalikų Spaudos rėmimas ir palaikymas yra tokia pat šventoji pareiga, kaip paties tikėjimo išlaikymas. Į Katalikiškosios Spaudos platinimą turime žiūrėti, kaip į šventiausią savo pareigą, tiesiog apaštalavimą, nes tikrai kas platina ir palaiko savo spaudą, atlieka apaštalavimo darbą, nes padeda plėsti visuomenėje Kristaus mokymus, Jo dvasią ir dorovę!

O klausytojai gerb. kalbėtoją lydėjo gausiais aplošimtais ir entuziasistškai gaudė jo kiekvieną tartą žodį.

Nelabajam už durų tur būt nebuvo džiaugsmo; jis tur būt nebejuokavo ir nebesididžiavo. Tačiau, katalikai trijumfavo ir džiaugėsi, kad viskas eina jų pačių labui bei naudai ir katalikybės gerovei.

TEVAS BRUŽIKAS S. J. ŠTAI KĄ RAŠO:

Jau arti 10.000 (dešimties tūkstančių!) šv. Rašto per "Žvaigždę" žmonės užsisakė! Tai nepaprastas įvykis istorijoje, kad lietuvių tiek daug šv. Rašto pageidautų. Matyt, kyla lietuvių tautoje didžiausias tikėjimo dvasios atgimimas. Gal sukrėtė Ispanijos ir kitų šalių įvykiai, ar kitos priežastys, bet nepaprastai sveikintinas dalykas!

Kas dar norėtų įsigyti Naujo Testamento šv. Raštą, galite tai padaryti, užsisakydami arba atsiunčindami Jėzaus širdies laikraštį, "Žvaigždę" atsiunčiant sykiu už "Žvaigždę" ir šv. Raštą tik \$1.50 šiuo adresu: Rev. J. Bružikas, S. J., 259 N. 5th St., Brooklyn, N. Y. arba tiesiai į Lietuvą: Jėzuitų Namai, Kaunas.

LIETUVIŠKI ŠOKIAI

Kas mėgsta groti lietuviškus šokius, tai įsigykite parašytą žymaus komp. V. Nickaus Lietuviškų šokių Albumą. Jis tinkamas yra piano solo, 1-mai ir 2-ram smuikui, 1-mam ir 2-ram klarnetui ar trumpeitui. Jo kaina \$1.00. Užsakymus siųskite "Darbininkui", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.